

JAARVERSLAG 2018

Jaarverslag NV Afvalzorg Holding 2018

INHOUD

ALGEMEEN	3
Aanbiedingsbericht van de raad van commissarissen aan de aandeelhouders	3
Profiel van de onderneming	4
Samenstelling raad van commissarissen en directie	7
JAARVERSLAG NV AFVALZORG HOLDING	9
Kengetallen	9
Governance	13
Risicomanagement	15
Activiteiten, resultaten 2018 en ontwikkelingen	22
Financiële resultaten Afvalzorg	25
INVESTERINGEN	33
TOEKOMST	35
BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	37
JAARREKENING NV AFVALZORG HOLDING	41
Geconsolideerde balans per 31 december 2018	42
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2018	44
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	45
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	46
Enkelvoudige balans per 31 december 2018	78
Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2018	80
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	81
OVERIGE GEGEVENS	91
Dividendbeleid	91
Structuurregime	91
Controleverklaring jaarrekening	92

ALGEMEEN

AANBIEDINGSBERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN AAN DE AANDEELHOUDERS

Hierbij bieden wij u de jaarrekening NV Afvalzorg Holding aan, die door de directie over 2018 is opgesteld. De verklaring van KPMG Accountants N.V. en de "Overige gegevens", zoals bedoeld in artikel 393 - respectievelijk artikel 392 - Boek 2 Burgerlijk Wetboek, zijn in de jaarrekening opgenomen. De auditcommissie heeft op 9 april 2019 overleg gevoerd met de externe accountant, waarbij de jaarrekening 2018 is besproken. In de vergadering van 18 april 2019 heeft de voltallige raad van commissarissen overleg gevoerd met de externe accountant. De raad heeft toen kennis genomen van zowel de bevindingen van de auditcommissie als van het (concept) accountantsrapport van KPMG Accountants N.V. .

Wij vragen u om de jaarrekening 2018 vast te stellen. Daarnaast stellen wij u voor om décharge te verlenen aan de directie voor het in 2018 gevoerde beheer en aan de raad van commissarissen voor het gehouden toezicht.

Assendelft, 18 april 2019

Namens de raad van commissarissen,

J. Knoll, president-commissaris NV Afvalzorg Holding

PROFIEL VAN DE ONDERNEMING

ALGEMEEN

NV Afvalzorg Holding (hierna: Afvalzorg) is een structuurvennootschap uit welke hoofde de regeling van toepassing is die is neergelegd in de artikelen 158-164 Boek 2 BW. De aandelen zijn geplaatst bij provinciale overheden: provincie Noord-Holland (90%) en provincie Flevoland (10%).

Onze missie

Afvalzorg beheert en benut stortlocaties, op een duurzame en transparante manier. Daarbij staat centraal dat:

- afval- en grondstoffen verantwoord worden verwerkt en opgeslagen;
- het afvallichaam wordt verduurzaamd om het toekomstige milieurisico te minimaliseren;
- stortlocaties worden heringericht tot functionele, veilige landschappen.

BELEIDSVERKLARING

Strategie

De strategie van Afvalzorg is gebaseerd op de volgende pijlers:

- Afvalzorg is marktleider op het gebied van het sorteren van residuen en tevens kennisleider storttechniek.
- Op onze locaties hebben we een portfolio van activiteiten gericht op het omzetten van afvalstoffen in secundaire grond- en bouwstoffen met een focus op minerale stromen.
- We benutten onze expertise om van stortlocaties veilige en functionele landschappen te maken, waarbij we zoveel mogelijk gebruik maken van secundaire grond- en bouwstoffen. Daarnaast zetten we onze expertise in voor beheer en nazorg van verontreinigde locaties en stortlocaties.
- Met duurzaam stortbeheer zorgt Afvalzorg ervoor dat toekomstige milieurisico's van stortplaatsen worden geminimaliseerd.

Ambities

Afvalzorg heeft daarbij de volgende ambities:

- Door middel van duurzaam stortbeheer de stortlocaties zodanig verduurzamen dat er - binnen één generatie - geen nazorg meer nodig is en er geen (milieu)risico's zijn voor de omgeving.
- Flexibel inspelen op de markt van secundaire en minerale grondstoffen.
- De CO₂-footprint in 2020 met 75% verminderen ten opzichte van referentiejaar 2008.
- Opgedane kennis op het gebied van emissiereductie, stortgasbenutting en verduurzaming beschikbaar stellen voor projecten van derden in binnen- en buitenland.

Randvoorwaarden

Naleving van wet- en regelgeving én toetsing en certificering van de activiteiten en processen aan de - voor onze klanten - belangrijkste internationale en nationale normen. Bij onze bedrijfsactiviteiten streven we naar continue verbetering van:

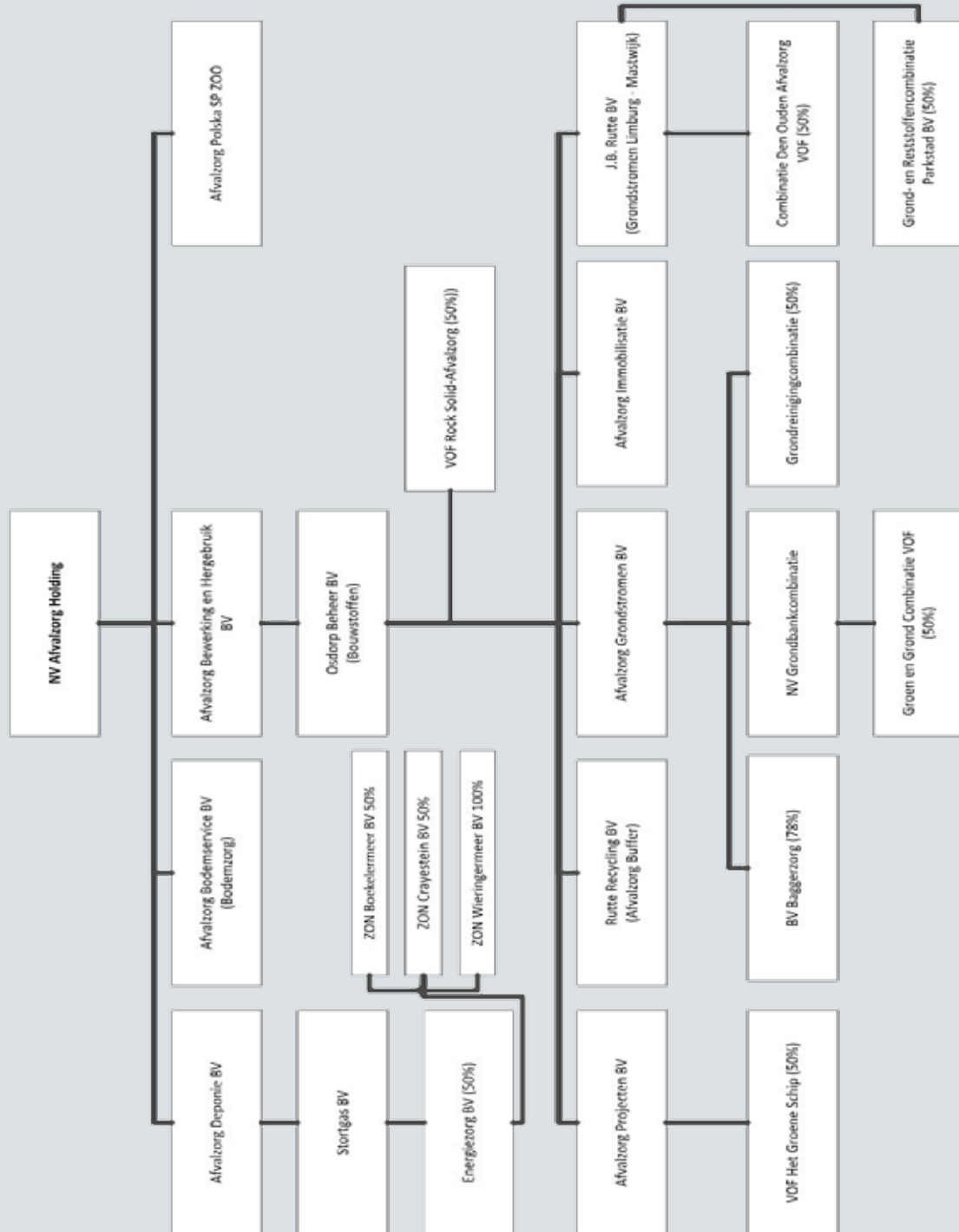
- de kwaliteit van de bedrijfsvoering en bedrijfsprocessen met aandacht voor het rendement van de organisatie en de tevredenheid van onze klanten en medewerkers;
- de milieuprestatie (volgens best uitvoerbare technieken) en het voorkomen van milieubelasting;
- arbo en veiligheid, op basis van risico gestuurd werken met specifieke aandacht voor een veilige en gezonde werkomgeving voor eigen medewerkers en derden;
- het financieel beleid dat is gericht op continuïteit en risicomanagement met specifieke aandacht voor kostenbesparing door procesinnovatie en het zoeken naar synergievoordelen op locaties;
- de duurzame inzetbaarheid van medewerkers met accenten op loopbaanbegeleiding, vitaliteit, fysieke aspecten, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden;
- onze mvo-prestatie door jaarlijkse evaluatie door middel van het MJP-E (meerjarenprogramma energie);
- de klantgerichtheid van de organisatie.

Meerjarenprogramma Energie (MJP-E)

Afvalzorg voert een actief beleid om haar totale CO2 emissie te verminderen. Doelstelling is de totale CO2 emissie in 2020 met 75% te reduceren ten opzichte van het referentiejaar 2008. De onderneming legt verantwoording af op haar website www.afvalzorg.nl.

Gedragscode

Afvalzorg heeft een actuele gedragscode. Maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van corporate governance, het melden van misstanden en het expliciet benoemen van ongewenst gedrag zijn opgenomen in deze interne gedragscode.

SAMENSTELLING RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DIRECTIE

RAAD VAN COMMISSARISSEN NV AFVALZORG HOLDING

De raad van commissarissen was in 2018 als volgt samengesteld:

De heer J. Knoll (president-commissaris)
benoeming op 1 januari 2012
herbenoeming op 25 mei 2016
lid remuneratiecommissie

Mevrouw M.E. Haak (lid)
benoeming op 25 mei 2018

Mevrouw G. van der Lee-Heerkens (lid)
benoeming op 21 mei 2014
herbenoeming op 25 mei 2018
voorzitter auditcommissie

De heer T.G. Tiessen (lid)
benoeming op 25 mei 2016
lid auditcommissie

De heer S.M. van Vliet (lid)
benoeming op 29 mei 2015
De heer van Vliet is benoemd met een versterkt aanbevelingsrecht van de ondernemingsraad NV Afvalzorg Holding
voorzitter remuneratiecommissie

Mevrouw M. Rookmaker (lid)
benoeming in 2010
herbenoeming op 21 mei 2014
commissariaat is beëindigd op 25 mei 2018 wegens bereiken einde 2e zittingstermijn.

DIRECTIE NV AFVALZORG HOLDING

De heer A.H. Krom, algemeen directeur NV Afvalzorg Holding

Overzicht nevenfuncties⁽¹⁾ leden raad van commissarissen

Hieronder volgen de nevenfuncties van de leden van de raad van commissarissen die in 2018 bekleed zijn. Tenzij nadrukkelijk aangegeven betreffen dit bezoldigde functies.

De heer J. (Joost) Knoll

president-commissaris + lid remuneratiecommissie

- aandeelhouder /directeur Tyche Management en Beheer BV
- aandeelhouder/directeur Conservator Tyche Beheer BV / Online Cleaning Technologies / 3D Wearsan / WRS / Conservator Holding BV / Conservator

Mevrouw M.E. (Miranda) Haak

lid raad van commissarissen

- programma manager financiële regelgeving Achmea Investment Management, advocaat
- eenmanszaak advocatenkantoor mr M.E. Haak
- beherend vennoot cv landbouwbedrijf Thomaes

Mevrouw G. (Gonneke) van der Lee-Heerkens

lid raad van commissarissen + plaatsvervangend president-commissaris + voorzitter auditcommissie

- eigenaar eenmanszaak G. van der Lee
- partner Clifton Finance
- lid Raad van Toezicht Cohaesie Zorg B.V.

De heer T.G. (Ties) Tiessen

lid raad van commissarissen + lid auditcommissie

- eigenaar eenmanszaak Ties Tiessen Advies
- statutair bestuurder Tiessen Beheer B.V. (onbezoldigd)
- assessor Register Certified Board Member te Doorn
- voorzitter Investment Committee, beursgenoteerde Triodos Multi Impact Fund te Zeist, Triodos Investment Management
- bestuurslid Nederlandse Vereniging van Financial Executives (NVFE) te Amsterdam (onbezoldigd)
- lid Raad van Commissarissen en lid auditcommissie, Stichting Trivire, woningcorporatie te Dordrecht
- lid Raad van Commissarissen Krasnapolsky Hotels en Restaurants NV (onderdeel beursgenoteerde Spaanse NH Hotel Group) te Hoofddorp

De heer S.M. (Steven) van Vliet

lid raad van commissarissen + voorzitter remuneratiecommissie

- Global Business Development Director Marine bij Sodexo Energy & Resources
- bestuurslid Jane Goodall Institute Nederland (onbezoldigd)

⁽¹⁾ Onder nevenfuncties wordt in dit kader verstaan: functies naast het commissariaat bij NV Afvalzorg Holding.

JAARVERSLAG NV AFVALZORG HOLDING

KENGETALLEN

De volgende kengetallen van de onderneming zijn ontleend aan de geconsolideerde jaarrekening (voor winstverdeling).

ENKELE BALANSGEGEVENS (in duizenden euro's)

	2018	2017	2016	2015	2014
Bedrijfsvermogen (= totaal vermogen)	188.355	186.100	179.445	162.844	158.541
Eigen vermogen	66.635	56.653	52.517	49.886	46.277
Eigen vermogen (exclusief aandeel derden)	66.435	56.449	52.278	49.631	46.005
Voorzieningen	100.749	104.519	104.854	95.999	91.073
Nettowerkkapitaal (vlottende activa minus vlottende passiva)	12.393	7.942	6.975	21.700	16.053

RATIO'S

	2018	2017	2016	2015	2014
Eigen vermogen/bedrijfsvermogen	35,38	30,44	29,27	30,63	29,19
Vlottende activa/vlottende passiva	1,81	1,37	1,37	2,56	1,85
Nettore resultaat/eigen vermogen (exclusief aandeel derden)	16,92	9,60	7,46	9,83	-6,44

OMZETGEGEVENS (in duizenden euro's)

	2018	2017	2016	2015	2014
Opbrengst stortlocaties	19.507	14.517	11.519	8.681	6.658
Opbrengst producten, bewerkingen en diensten	23.244	16.644	18.075	16.266	16.057
Totaal netto-omzet	42.751	31.161	29.594	24.947	22.715

MEDEWERKERS

	2018	2017	2016	2015	2014
Per 31 december (absoluut)	113	102	101	98	94
Per 31 december (effectief) (in fte's)	100	90	87	84	81

ACTIVITEITEN EN RESULTATEN (in duizenden euro's)

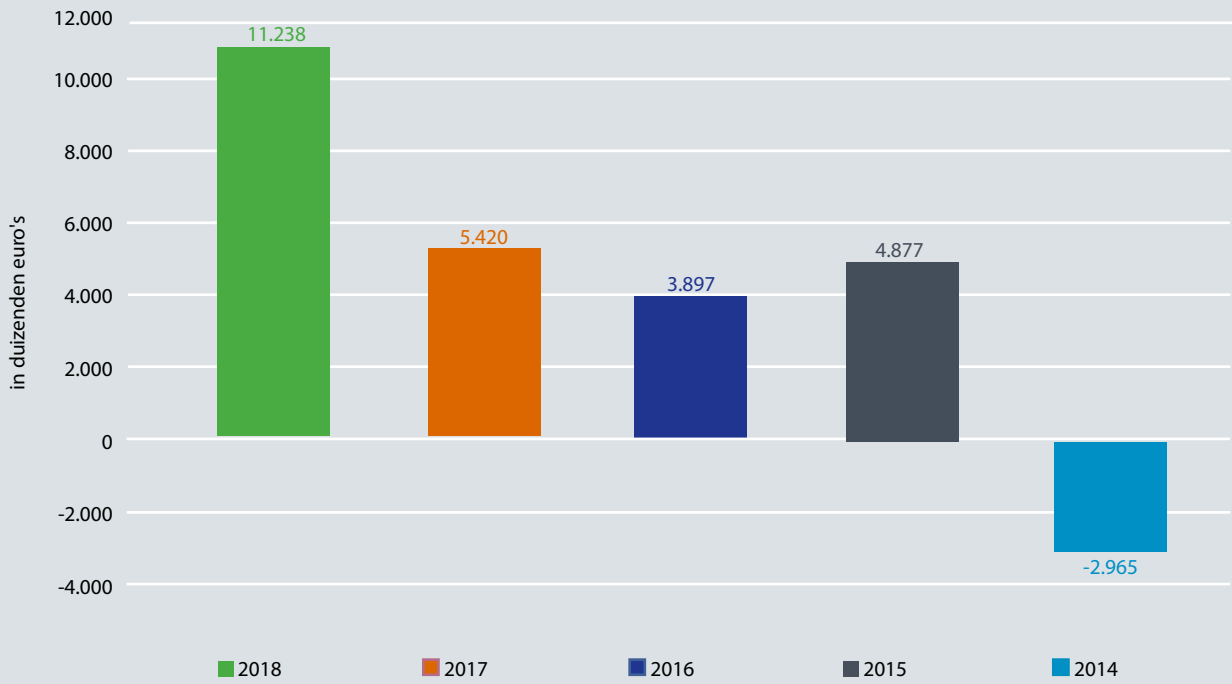
	2018	2017
Bedrijfsopbrengsten	53.339	37.310
Bedrijfslasten	<u>-41.254</u>	<u>-27.123</u>
Operationeel resultaat (EBITDA)	12.085	10.187
percentage ten opzichte van bedrijfsopbrengsten	22,7%	27,3%
Afschrijvingen materiële vaste activa	-3.248	-2.770
Waardeverandering materiële vaste activa	<u>1.406</u>	<u>-</u>
Bedrijfsresultaat (EBIT)	10.243	7.417
percentage ten opzichte van bedrijfsopbrengsten	19,2%	19,9%
Financiële baten en lasten	-35	300
Resultaat deelnemingen	3.628	1.668
Belastingen over resultaat	-2.569	-3.934
Aandeel derden	<u>-29</u>	<u>-31</u>
Nettoresultaat	11.238	5.420
percentage ten opzichte van bedrijfsopbrengsten	21,1%	14,5%

ACTIVITEITEN EN RESULTATEN GENORMALISEERD VOOR INCIDENTELE POSTEN (in duizenden euro's)

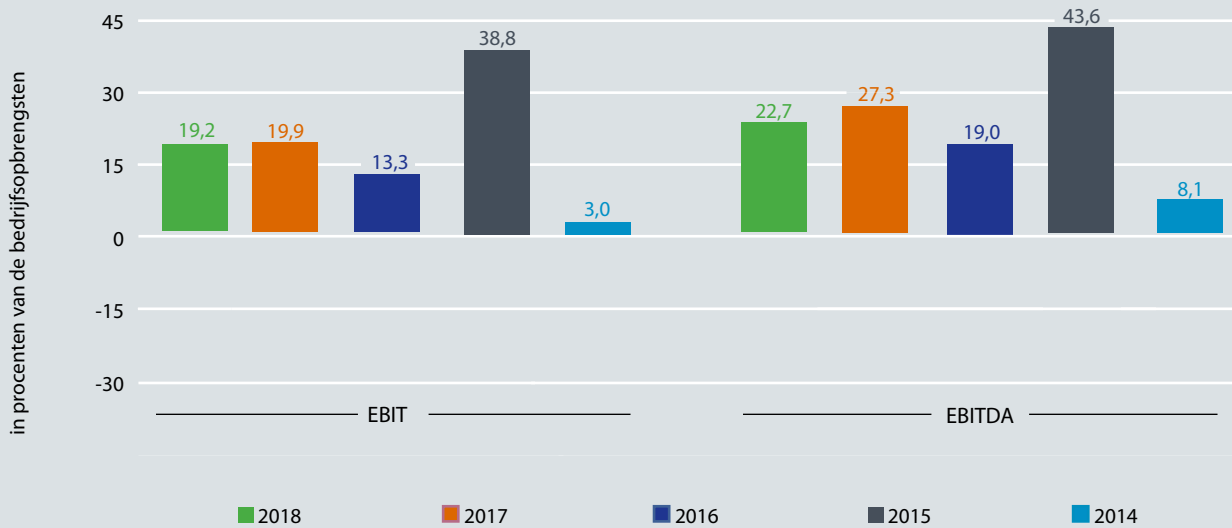
	2018	2017
Genormaliseerde bedrijfsopbrengsten	51.234	36.848
Genormaliseerde bedrijfslasten	<u>-38.017</u>	<u>-27.391</u>
Genormaliseerd operationeel resultaat	13.217	9.457
percentage ten opzichte van bedrijfsopbrengsten	25,8%	25,7%
Afschrijvingen materiële vaste activa	-3.248	-2.770
Genormaliseerd bedrijfsresultaat	<u>9.969</u>	<u>6.687</u>
percentage ten opzichte van bedrijfsopbrengsten	19,5%	18,1%
Financiële baten en lasten	-35	300
Resultaat deelnemingen	3.628	1.668
Belasting over resultaat	-2.569	-3.934
Aandeel derden	<u>-29</u>	<u>-31</u>
Genormaliseerd nettoresultaat	10.985	4.764
Incidentele bedrijfsopbrengsten		
Vrijval escrow voorziening juridische procedure	1.500	-
Incidentele bedrijfslasten		
Waardeverandering materiële vaste activa (pagina 59)	1.406	-
bedrijfseconomische dotatie voorzieningen	-2.653	656
Nettoresultaat	<u>11.238</u>	<u>5.420</u>

GRAFIEKEN

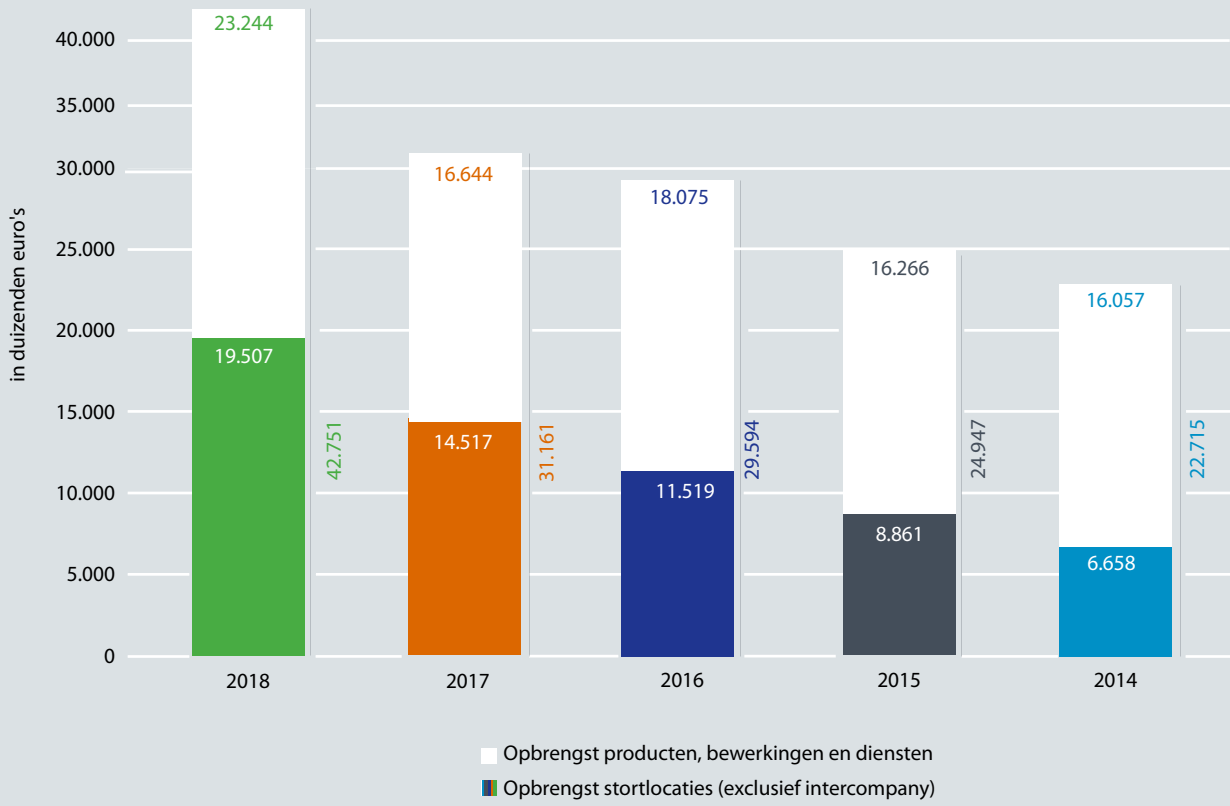
RESULTAAT NA BELASTINGEN

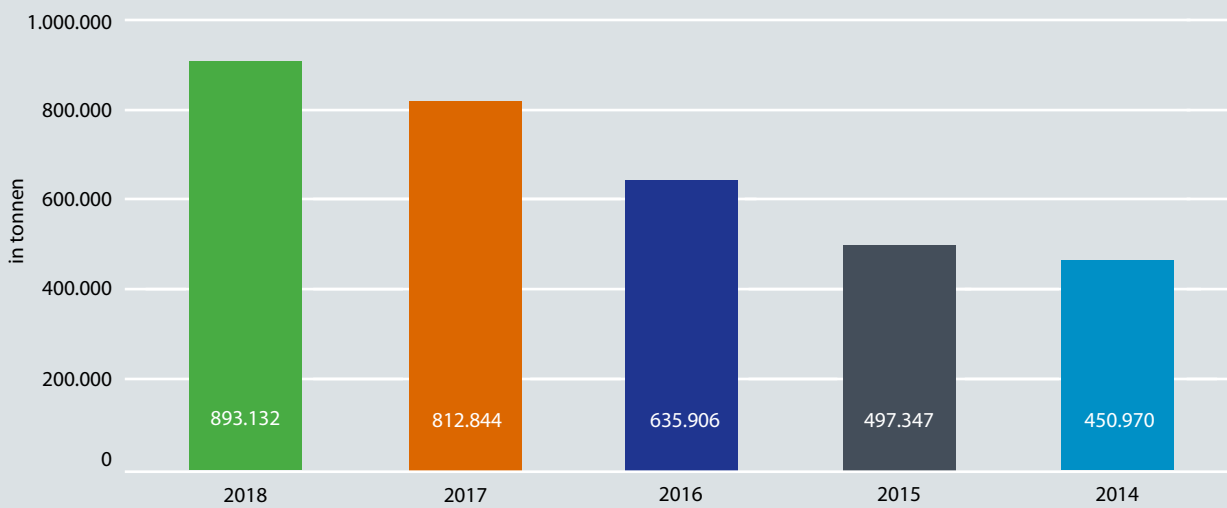
KENGETALLEN RESULTAAT

OMZET NAAR HOOFDACTIVITEITEN

ONTWIKKELING GESTORT AFVAL

GOVERNANCE

ALGEMEEN

Afvalzorg heeft een eenhoofdige statutaire directie. Zij wordt benoemd door de raad van commissarissen. De raad van commissarissen geeft de algemene vergadering van aandeelhouders kennis van een voorgenomen benoeming.

Afvalzorg heeft een managementteam bestaande uit vier personen, waarin naast de statutair bestuurder drie personen zitting hebben, die ieder een specifiek verantwoordelijkheidsgebied hebben. De statutair bestuurder is verantwoordelijk voor de leiding van de onderneming, de formulering en actualisatie van de strategie, de uitvoering van haar strategie en beleid en het behalen van haar doelstellingen en resultaten.

BENOEMINGSDUUR

De statutair bestuurder heeft een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

ONAFHANKELIJKHEID

In het verslagjaar is er geen sprake geweest van enig tegenstrijdig belang tussen de onderneming en de statutair bestuurder. Afvalzorg is geen transacties aangegaan waarbij een tegenstrijdig belang aan de orde is, noch heeft de statutair bestuurder enig financieel belang door middel van aandelenparticipatie in Afvalzorg of de daaraan gelieerde ondernemingen.

REMUNERATIERAPPORT

Algemeen

De raad van commissarissen stelt het beloningsbeleid op voor de statutair bestuurder van de onderneming. Het beloningsbeleid dient door de algemene vergadering van aandeelhouders van de onderneming te worden vastgesteld. Binnen het vastgestelde beloningsbeleid stelt de raad van commissarissen de remuneratie van de statutair bestuurder vast.

Beloningsgrondslagen

Het beloningsbeleid moet de mogelijkheid bieden om voor de statutaire directie de juiste personen aan te trekken, met zowel de nodige managementkwaliteiten als de vereiste achtergrond en ervaring. Ook dient het beleid de focus op performance en waardegroei van Afvalzorg te waarborgen, bestuurder(s) te motiveren en te behouden en uitdagend te zijn om hooggekwalificeerde bestuurders voor de onderneming als werkgever te interesseren.

Bij de vaststelling van de hoogte en structuur van de beloning worden onder meer de resultaatontwikkeling, de uitvoering van de strategie, de ontwikkeling van het marktaandeel en voor de onderneming relevante ontwikkelingen in overweging genomen.

Om de genoemde uitgangspunten te realiseren is het beleid erop gericht om het beloningspakket te positioneren op een niveau, in de Nederlandse beloningsmarkt voor directeuren, dat passend is voor de onderneming. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met de maatschappelijke functie. Afvalzorg maakt daarbij gebruik van de zogenaamde Hay-methode voor functiewaardering. De Hay-methode stelt periodiek een functiezwartebeoordelingsrapport op en vergelijkt dit met soortgelijke functies in de relevante markt.

Beloningspakket

De totale remuneratie van de statutaire bestuurder van Afvalzorg bestaat uit:

- jaarsalaris;
- variabele beloning;
- pensioen en overige secundaire arbeidsvoorwaarden.

De raad van commissarissen beschouwt het variabele inkomen als een onderdeel van het totale pakket. De prestatiecriteria waaraan de variabele beloning is gerelateerd zijn afgeleid van de belangrijkste parameters waarmee de onderneming wordt gestuurd. De raad van commissarissen zal het beloningspakket periodiek bekijken om zich ervan te verzekeren dat het, zowel in samenstelling als in hoogte, voldoet aan de genoemde remuneratiegrondslagen.

Voor het huidige beloningspakket is ervoor gekozen om het zogenaamde Q1-niveau (25% verdient minder - 75% verdient meer) binnen de eerdergenoemde beloningsmarkt te volgen. Bij zeer goed functioneren is het mogelijk dat het beloningspakket groeit naar een niveau rond het mediaanniveau (50% verdient minder - 50% verdient meer).

Ter toelichting:

■ Jaarsalaris

Onder jaarsalaris wordt verstaan het vaste bruto-maandsalaris, verhoogd met de vakantietoeslag en eventuele andere vaste componenten.

■ Variabele beloning

De statutair bestuurder komt in aanmerking voor een variabele beloning bij het realiseren van vooraf afgesproken doelstellingen. De te realiseren doelstellingen worden vastgelegd in een document met afspraken tussen de raad van commissarissen en de statutair bestuurder.

■ Pensioen en overige secundaire arbeidsvoorwaarden

Afvalzorg heeft voor haar statutair bestuurder een pakket aan pensioenvoorzieningen (middenloonregeling) en overige secundaire arbeidsvoorwaarden in overeenstemming met het overige personeel.

Beloning 2018

De raad van commissarissen heeft in 2018 het, uit 2013 daterende, beloningsbeleid geactualiseerd. De raad heeft zich daarbij extern laten adviseren door de KornFerryGroup (voorheen Hay Group). De actualisatie bestond uit twee onderdelen: een weging van de geactualiseerde functie omschrijving en een markt vergelijking met de relevante directieurenmarkt. Dit tweede onderdeel wordt jaarlijks getoetst. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek heeft de raad van commissarissen in 2018 invulling gegeven aan zijn rol als werkgever.

Ten laste van Afvalzorg zijn de volgende bedragen uitgekeerd:

BELONING STATUTAIR BESTUURDER

	2018	2017
Brutojaarsalaris (vast salaris incl. vakantietoeslag)	227.440	220.429
Variabele beloning (over respectievelijk 2017 en 2016)	28.186	30.354
Kosten pensioen	39.065	37.741
Kosten zorg en risico	9.068	8.352
Totale remuneratie	303.759	296.876

Aan de statutair bestuurder wordt door Afvalzorg een bedrijfsauto (leaseauto) ter beschikking gesteld. De fiscale bijtelling 2018 van deze leaseauto bedraagt € 2.116 (bestaande uit bijtelling van € 5.129 minus eigen bijdrage van € 3.013). De statutair bestuurder ontvangt geen vaste onkostenvergoeding.

RISICOMANAGEMENT

ALGEMEEN

Risico's kunnen een negatief of positief effect hebben op het bereiken van doelstellingen. Gebeurtenissen met een positief effect kunnen negatieve effecten compenseren of kansen vertegenwoordigen. Risico's ontstaan door wijzigingen in externe of interne factoren die een effect hebben op de bedrijfsvoering. Het nemen van risico's is inherent aan het ondernemerschap. Afvalzorg streeft door middel van het vinden van een goede balans in risico's naar succes op de lange termijn.

Hierbij kijkt Afvalzorg naar de impact op de organisatie als een risico zich voordoet, het zogenaamde "bruto-risico". Het nemen van mitigerende maatregelen, om de kans op het zich daadwerkelijk voordoen van de risico's te verkleinen, is een verantwoordelijkheid die bij de directie en het management van Afvalzorg ligt. De directie baseert haar besluitvorming mede op het risico dat resteert na het nemen van genoemde maatregelen, het zogenaamde "netto-risico".

Afvalzorg tracht door risicomanagement een redelijke mate van zekerheid te krijgen dat, ook bij ongewenste ontwikkelingen, de bedrijfsdoelstellingen kunnen worden gerealiseerd en de verplichtingen jegens onze klanten, aandeelhouders, werknemers en de maatschappij kunnen worden nagekomen.

RISICHOUDING

Zowel tijdens de jaarlijkse strategiesessie, waarin het managementteam en enkele sleutelfunctionarissen participeren, als tijdens de maandelijkse MT-overleggen wordt aandacht besteed aan kansen en bedreigingen. Voor belangrijke ontwikkelingen wordt niet alleen het potentieel besproken, maar ook de risico's die aan een initiatief verbonden zijn. Het benoemen en inschatten van een maximaal acceptabel risico, zowel financieel als niet financieel, maakt onderdeel uit van de besluitvorming c.q. van de voorbereidende besluitvorming. Er is sprake van voorbereidende besluitvorming als er nog een autorisatie door de raad van commissarissen en/of de algemene vergadering van aandeelhouders moet plaatsvinden.

Ten aanzien van initiatieven die onze strategische ambities kunnen realiseren, bestaat er een zekere risicobereidheid. Dit openbaart zich door het bewust nemen van risico's op het gebied van (proces)innovatie, ontwikkeling van nieuwe producten en lange termijn-investeringen op de locaties.

Ten aanzien van de operationele processen en het voldoen aan wet- en regelgeving (compliance) is de risicohouding te omschrijven als risico-avers. Afvalzorg tracht risico's met ongewenste milieueffecten maximaal te voorkomen. Afvalzorg leeft organisatiebreed de vigerende wet- en regelgeving na.

Als risico's zich daadwerkelijk voordoen, zit daar veelal een financiële component in. De risicohouding ten aanzien van financiële risico's wordt gekenmerkt door de begrippen "prudentie" en "lange-termijn-waarde-creatie". Afvalzorg tracht financiële risico's zoveel mogelijk te voorkomen en hanteert daartoe een zeer prudent financieel beleid. Het altijd kunnen nakomen van de langlopende verplichtingen ten aanzien van de afwerking en (pre)nazorg van de stortlocaties is één van de hoofdpunten van het financieel beleid.

ADRESSEREN VAN DE RISICO'S NAAR VERANTWOORDELIJKHEDEN

Risicomanagement is een essentieel element van de corporate governance van Afvalzorg. Eindverantwoordelijk voor het risicomanagementproces is de statutair bestuurder. De raad van commissarissen stelt, vanuit zijn toezichthoudende rol, vast dat er een adequaat systeem is om risico's tijdig te detecteren en dat voor de onderkende risico's toereikende maatregelen worden genomen om ongewenste effecten te mitigeren.

RISICOMANAGEMENT 2018

Afvalzorg heeft potentiële risico's en de veelheid aan maatregelen systematisch gerangschikt. De notitie "Risico-inventarisatie en mitigerende maatregelen" is eind 2018 geactualiseerd en onder de aandacht gebracht van de raad van commissarissen.

Risicomanagement is binnen Afvalzorg een vast onderdeel van het dagelijks opereren. Door Afvalzorg worden jaarlijks diverse onderzoeken uitgevoerd op uiteenlopende aandachtsgebieden. Deze onderzoeken worden zowel intern als door externe partijen uitgevoerd. In enkele gevallen leiden onderzoeken ("audits") tot certificaten en/of andere vormen van verantwoording. Voortvloeiend uit de "Wet op de ondernemingsraden" worden de uitkomsten van bepaalde onderzoeken, en eventuele door de directie genomen maatregelen, aan de ondernemingsraad aangeboden ter instemming.

Afvalzorg onderkent een viertal aandachtsgebieden. Deze laten zich op hoofdlijnen als volgt weergeven:

strategische risico's	compliance risico's	financiële risico's	operationele risico's
fusies, marktbevingen economische ontwikkelingen (Europese) wetgeving fiscale wetgeving bestemmingsplan innovatie change of ownership	vergunningseisen fiscale wet- en regelgeving AVG-wetgeving milieuwetgeving	treasury rekenrente belastingen verzekeringen	personeel IT en cyberdreigingen imago risico's projecten

Strategische risico's

Onder strategische risico's wordt verstaan het risico dat de onderneming niet of te laat anticipeert op wijzigingen van de externe omgeving of van macro-economische ontwikkelingen. Het niet - of onvoldoende - bijsturen van de strategische lijn brengt de continuïteit van de onderneming daarbij mogelijk in gevaar.

Fusies en marktbevingen

Schaalvergroting of het afstoten van bepaalde activiteiten zijn bewegingen die zich met enige regelmaat in de afvalsector afspelen. Afvalzorg is een bedrijf dat op een gespecialiseerd terrein opereert en excelleert. Fusies en andere marktbevingen leveren in theorie een potentieel risico op. In de praktijk zullen deze ontwikkelingen echter veelal tot kansen leiden. Afvalzorg kan voor partijen namelijk de juiste partner zijn om specifieke activiteiten of locaties onder te brengen. Afvalzorg onderhoudt een actief netwerk om vanuit een positieve grondhouding kansen te herkennen en te onderzoeken.

Economische ontwikkelingen

De omvang van de activiteiten van Afvalzorg is nauw gecorreleerd aan de economische ontwikkelingen binnen Nederland. De conjunctuur van de bouwbranche is daarbij in het bijzonder van belang. Grond uit bodemsaneringsprojecten, bouw- en sloopafval en binnenkomende stromen van of naar grote infrastructurele werken maken een essentieel deel uit van de activiteiten.

(Europese) wetgeving

Wijzigingen op het gebied van (Europese) wetgeving of een continuering van bestaande verschillen tussen lidstaten kunnen leiden tot een "ongelijk speelveld" binnen de branche of het wegkijken van stromen (onder het mom van nuttig hergebruik) vanuit Nederland naar de ons omringende landen. De gevolgen van de brexit zijn voor Afvalzorg in kaart gebracht en lijken de onderneming niet direct te raken. Echter, verstoringen van voor Afvalzorg belangrijke branches kunnen hun impact hebben.

Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP)

Het landelijk afvalbeheer-plan kan verder gaan dan Europese wet- en regelgeving. Eisen op het gebied van kwantitatief hergebruik, stortverboden en het wel of niet continueren van het moratorium op stortcapaciteit kunnen forse aanpassingen van onze bedrijfsvoering noodzaken. Afvalzorg is nauw betrokken bij het tot stand komen van wijzigingsvoorstellen.

Fiscale wetgeving

De Wet belasting op milieugrondslag (Wbm) wordt door de overheid als beleidsinstrument gehanteerd om sturing te geven aan de verhouding te storten stromen versus stromen die op een andere manier worden verwerkt. Aangekondigde verhogingen van de afvalstoffenbelasting zorgen voor zowel tijdelijke verstoringen, als meer structurele verstoringen.

Bestemmingsplan

Gegeven het feit dat er sprake is van een moratorium op stortcapaciteit en het feit dat grond een schaars goed is in Nederland verdient het bij een noodzakelijke capaciteitsuitbreiding de voorkeur om bestaande stortlocaties uit te breiden. Een voorwaarde is dan wel dat dit verantwoord gebeurt. Het verkrijgen van vergunningen, het wijzigen van bestemmingsplannen en het koppelen van bestaande stortrechten aan de locatie is een zorgvuldig en langlopend proces. Het niet tijdig verkrijgen van de noodzakelijke beschikkingen vormt een risico voor de continuïteit van de afvalverwerking en een verantwoorde exploitatie. Het hebben van een lange-termijn-visie en het anticiperen op noodzakelijke uitbreidingen maken het noodzakelijk uitbreidingsprocedures zeer tijdig aan te vragen. Goed en open contact met de behandelende overheden, omwonenden en overige betrokkenen moet vervolgens leiden tot het tijdig verlenen van de aangevraagde vergunningen of bestemmingsplanwijziging. Bewaking van de voortgang en het bespreekbaar maken bij stagnatie zijn in toenemende mate onderdeel van de beheersing.

Innovatie

Innovatie verschilt van alle andere interne bedrijfsactiviteiten, doordat het een hoger onzekerheidsniveau met zich meebrengt. Naast inhoudelijke risico's zoals het niet succesvol realiseren van nieuwe producten, nieuwe markten of nieuwe verwerkingsmethodieken, kent het innovatie proces organisatorische en financiële risico's. Organisatorisch gezien vraagt innovatie om medewerkers die in staat zijn om "out of the box" te denken. Afvalzorg maakt voldoende capaciteit vrij om een adequate bezetting te realiseren. Afvalzorg is zich wat innovatie betreft bewust van zijn omvang en loopt geen onverantwoorde financiële risico's.

Change of ownership

De aandelen van Afvalzorg zijn vanaf de oprichting in handen van de provinciale overheid. De door Afvalzorg gekozen strategie is op de lange termijn gericht. De strategie is stabiel en past binnen het beleidskader van beide aandeelhouders. Provincies hebben nadrukkelijk een groot belang bij een kwalitatief goede exploitatie en inrichting van de stortlocaties. Na het beëindigen van de exploitatie gaat de verantwoordelijkheid voor de (eeuwigdurende) nazorg, uit hoofde van de Leemtetwet, over naar de provincie. Ontwikkelingen in de branche, waarbij "durfkapitalisten" bedrijven overnemen, leiden veelal tot een andere strategie met een andere (kortere) tijdschikhorizon. Hoewel Afvalzorg geen invloed heeft op deze vorm van externe ontwikkelingen, zou een "change of ownership"-ontwikkeling een tactisch risico kunnen inhouden.

Compliancerisico's

Afvalzorg staat bloot aan niet-naleving van wet- en regelgeving op het gebied van vergunningen, voorschriften en wetgeving. Afvalzorg heeft in zijn beleid nadrukkelijk "zero-tolerance" geformuleerd, waarbij iedere activiteit en de daarbij betrokken medewerker(s) te allen tijde moeten voldoen aan de gestelde eisen en regels.

Vergunningeisen

Eisen vanuit de vergunningen zijn geen statische grootheden. Aanscherping van eisen op het gebied van emissies, geluidsnormen, openingstijden of andere toetsingscriteria door wijziging van controlerende instanties kunnen voor Afvalzorg een grote impact hebben of tot grote investeringen leiden. Naast inhoudelijke aanpassingen is ook de wijze waarop uitvoeringsdiensten invulling geven aan hun taak gewijzigd. Een veranderend politiek- en maatschappelijk speelveld, met een toenemende invloed van sociale media, lokale pers en andere betrokken partijen, heeft geleid tot een andere risicoperceptie met een daarbij behorende andere invulling van uitvoeringstaken. Het continu volgen van (inhoudelijke) wijzigingen, het professioneel communiceren met betrokken instanties en het zo nodig aanpassen van werkprocedures moeten het naleven van relevante bepalingen borgen.

Fiscale wet- en regelgeving

Afvalzorg heeft op zijn locaties activiteiten die meerdere belastingen raken. Het voldoen aan fiscale wet- en regelgeving op het gebied van de belasting op milieugrondslag moet vanaf de aanvang adequaat (veelal in overleg met de inspecteur) geregeld zijn. Dit is belangrijk omdat door de fysieke omvang van de verwerkte stromen herstel achteraf niet mogelijk is. Naast het overleg met de behandelend inspecteur laat Afvalzorg zich bijstaan door externe deskundigen en wordt er periodiek een externe audit uitgevoerd.

AVG-wetgeving (Algemene verordening gegevensbescherming)

Sinds 25 mei 2018 is de AVG van toepassing. Hoewel de grondgedachte "privacywetgeving" voor iedereen duidelijk is, blijkt voor veel bedrijven de implementatie van de verordening een complex project te zijn. Afvalzorg is zich ervan bewust dat naleving van de bepalingen niet een eenmalige exercitie is, maar continu de aandacht moet krijgen van alle betrokkenen die te maken hebben met persoonsgegevens. Afvalzorg heeft om deze reden een projectteam gevormd dat zich laat bijstaan door een externe deskundige. Afvalzorg voldoet aan de uit de wet voortvloeiende eisen en blijft ook in 2019 aandacht besteden aan verdere optimalisatie.

Milieu-wetgeving

Afvalzorg heeft niet alleen te maken met vigerende wet- en regelgeving, maar ziet ook een rol weggelegd om invloed uit te oefenen op toekomstige wet- en regelgeving. Afvalzorg participeert actief in diverse brancheorganisaties en overlegt periodiek met betrokken ministeries. Daarnaast is Afvalzorg één van de twee exploitanten die de pilot Duurzaam Storten (iDS) uitvoert. Als deze pilot succesvol wordt uitgevoerd, leidt dit naar verwachting tot aanpassingen van de regelgeving in het "stortbesluit" op het gebied van de nu verplichte aanleg van een bovenafdichtingsconstructie. Gedurende de pilotperiode hebben de betrokken exploitanten uitstel gekregen van de uit de vigerende voorschriften voortvloeiende aanleg van de bovenafdichting. Afvalzorg loopt het risico dat bij een negatieve evaluatie van de pilot alsnog voldaan moet worden aan deze verplichting.

Financiële risico's

Afvalzorg loopt diverse financiële risico's die universeel van aard zijn en die inherent zijn aan ondernemen. Voor debiteuren-, fraude- en inkooprisico zijn passende maatregelen getroffen, inclusief interne controlemaatregelen. Door het langlopende karakter van zijn activiteiten, en de hieruit voortvloeiende verplichtingen, heeft Afvalzorg een afwijkende balansopbouw. De balans kent aan de passiefzijde een forse post aan voorzieningen met daartegenover een beleggingsportefeuille van materiële omvang. Dit vloeit voort uit de doelstelling van Afvalzorg dat het te allen tijde zijn langlopende verplichtingen wil kunnen nakomen ten aanzien van de afwerking en (pre)nazorg van de stortlocaties. Gezien de onvoorspelbaarheid van de financiële markten is er zowel ten aanzien van het beleggingsrendement als ten aanzien van de waardering van de voorzieningen een risico aanwezig. Meer specifiek loopt Afvalzorg risico op de financiële effecten van ontwikkelingen van rente- en inflatiecurves. Grootheden waarop Afvalzorg zelf geen invloed kan uitoefenen.

Treasury

In de beleggingsportefeuille zijn zakelijke waarden opgenomen in de vorm van aandelen-, vastgoed- en grondstoffenfondsen. De waardering van deze beleggingen is afhankelijk van de ontwikkelingen op de financiële markten. De koersontwikkelingen kunnen zowel een positieve als negatieve richting hebben en zij zijn naar hun aard in beginsel volatieler dan die van vastrentende waarden. De vastgoedfondsen zijn niet-beursgenoteerd, waardoor de handelbaarheid lager is. Er is hierdoor in beginsel meer onzekerheid over de prijsvorming en er bestaat een potentieel risico ten aanzien van de juistheid van de waardering. De hiervoor door de externe beheerder getroffen maatregelen geven echter aanleiding om voldoende vertrouwen te hebben in een correcte waardering. Afvalzorg stemt zijn beleggingsbeleid in hoge mate af op de verplichtingenstructuur. Met behulp van een asset liability management (ALM)-studie wordt inzichtelijk gemaakt hoe de beleggingsportefeuille vormgegeven dient te worden om het risico te beperken dat op de lange termijn niet aan de verplichtingen voldaan kan worden. Als uitvloeisel van de ALM-studie stemt Afvalzorg de rentetypische looptijden van de vastrentende waarden af op de looptijden van de verplichtingen, zodat de rentegevoeligheid overeenkomt met die van de voorzieningen. Daarnaast zijn inflatiegerelateerde obligaties in de portefeuille opgenomen. Tezamen met de zakelijke waarden bieden zij bescherming tegen hoger dan verwachte inflatie. Voor de zakelijke waarden wordt gebruik gemaakt van fondsen, waardoor Afvalzorg meer blootstaat aan koersbewegingen van de betreffende markten dan aan de koersbewegingen van individuele beleggingstitels. In beginsel levert deze benadering minder volatiliteit op. Voor de zakelijke waarden wordt gebruik gemaakt van fondsen, waardoor het risico op een waardedaling van een individuele zakelijke waarde zeer beperkt is. De participatie in zakelijke waarden in de strategische asset allocatie is beperkt tot een maximum van 30%. Er vindt geen afdekking van marktrisico plaats.

Rekenrente (intern)

De bij de waardering van de voorzieningen gehanteerde disconteringsfactor wordt ontleend aan actuele rentecurves. Wijzigingen in de actuele rentecurves ten opzichte van het voorgaande boekjaar kunnen leiden tot aanzienlijke mutaties in het financieel resultaat.

Rekenrente (extern)

Afvalzorg loopt het risico van tekorten in de provinciale nazorgfondsen tot het moment waarop de eeuwigdurende nazorgverantwoordelijkheid van zijn gesloten stortlocaties wordt overgedragen aan de provincies. De belangrijkste oorzaken van het mogelijk optreden van deze tekorten liggen in de verhoging van de benodigde doelvermogens door een verlaging van de rekenrente en het niet realiseren van de beoogde beleggingsrendementen. In 2018 hebben de betrokken provincies aan externe adviseurs gevraagd advies uit te brengen over een actualisatie van de rekenrente. Een neerwaartse bijstelling van deze rente is daarmee een actueel item geworden. De financiële gevolgen van een neerwaartse bijstelling zullen een zeer forse impact hebben op de resultatenrekening over het jaar waarin de bijstelling plaatsvindt. Ter indicatie, een aanpassing van de rekenrente met 0,5% (50 basispunten) leidt grosso modo tot een verhoging van het doelvermogen met 25% tot 35%.

Belastingen

Afvalzorg functioneert voor een aantal belastingen als "heffingsinstantie". Dat wil zeggen dat Afvalzorg de belastingen berekent en afdraagt aan de fiscus. De afgedragen belasting wordt in rekening gebracht bij de klanten van Afvalzorg. Bij de afvalstoffenbelasting en de energiebelasting is er een zeker risico. Door interpretatieverschillen tussen de fiscus en Afvalzorg als "heffingsinstantie" kunnen er tariefdiscussies ontstaan of discussies over vrijgestelde stromen. Mochten deze discussies negatief uitpakken voor Afvalzorg, dan is het op voorhand niet zeker dat de "naheffing" succesvol verhaald kan worden op de klant. Potentiële discussiepunten worden vooraf besproken met een externe deskundige en zo nodig voorgelegd aan de behandelend inspecteur. Op deze wijze tracht Afvalzorg het risico te beperken.

Verzekeringen

In 2018 is vanuit de assurantiwereld het signaal afgegeven dat het verzekeren van vastgoed en andere activa van bedrijven die actief zijn in de afvalsector, zeer moeilijk is of uitsluitend tegen zeer ongunstige condities kan plaatsvinden. Het risico dat bij een calamiteit Afvalzorg grote financiële schade leidt, is daarmee aanwezig. Om genoemd risico te beperken, is Afvalzorg in overleg met assurantiemaatschappijen om risico's met een grote financiële impact alsnog permanent te verzekeren (momenteel tijdelijke dekking).

Operationele risico's

Potentiële risico's op operationeel gebied zijn een tekort aan betrokken en vakkundig personeel, het weglekken van bedrijfsgegevens en cyberdreigingen. Risico's die op termijn mogelijk de continuïteit van de onderneming in gevaar brengen.

Personeel

Voor de realisatie van de strategie zijn op personeelsgebied twee aspecten belangrijk: het kwantitatieve aspect en het kwalitatieve aspect. Beide aspecten worden afgezet tegen de personeelsbehoefte op de korte tot middellange termijn. Op de arbeidsmarkt zijn er twee ontwikkelingen waarneembaar die als risico bestempeld worden:

■ Krapte op de arbeidsmarkt

Een consequentie van krapte op de arbeidsmarkt is het moeilijk kunnen vervullen van vacatures (o.a. technische en ICT-functies). Daarnaast heeft de krapte een kosten stijgend effect, zowel in de primaire arbeidsvoorwaarden als in de secundaire arbeidsvoorwaarden.

■ Kwalitatieve aspecten

Als gevolg van een verdere groei naar het "klantgericht" werken spelen commerciële en communicatieve vaardigheden in toenemende mate een rol bij de werving van nieuw personeel en bij training van bestaand personeel. Voor een aantal functies wordt er ter borging van de continuïteit en specifieke kennis, vooruitlopend op de pensionering van medewerkers, vroegtijdig vervangende formatie aangetrokken. Dit leidt enerzijds tot hogere kosten (dubbele bezetting), maar anderzijds tot de gewenste en benodigde overdracht van kennis en kunde.

De personeelsbehoefte wordt afgestemd op de omvang van de activiteiten en de daaraan gekoppelde werkzaamheden. De huidige activiteiten met een tijdelijk karakter (Het Groene Schip en Het Dak van Drenthe) worden op relatief korte termijn beëindigd. Op basis van ervaringen gaat Afvalzorg ervan uit dat er zich weer nieuwe projecten aandienen, waardoor de personeelsbehoefte gelijk zal blijven. Het is lastig (soms onmogelijk) om voor projectmatige activiteiten verder dan twee jaar vooruit te kijken. Ondanks goede ervaringen uit het verleden blijft dit een onzekere factor.

IT en Cyberdreigingen

De hieruit voortvloeiende risico's voor de continuïteit, hebben de afgelopen jaren een steeds hogere urgentie gekregen qua beheersingsmaatregelen. De groei aan cyberaanvallen op overheden, bedrijven en particulieren en de complexiteit van de gehanteerde technieken hebben ook bij Afvalzorg geleid tot een intensivering van de detectie- en protectiemaatregelen. Door de beperkte omvang van de Afvalzorg organisatie en de begrensde mogelijkheden van kennisname van actuele ontwikkelingen, is er sprake van een zeker risico. Omdat actuele kennis van bedreigingen en risico's een "must" is voor een adequate vorm van risicomangement is gekozen er voor een combinatie van interne bewaking en het "outsourcen" van deze werkzaamheden bij een daartoe gespecialiseerd bedrijf.

Imagorisico

Afvalzorg streeft ernaar om ten aanzien van bedrijfsrisico's "in control" te zijn en daarover periodiek te rapporteren. Fraude, corruptie en niet-integer handelen worden daarbij beschouwd als bedrijfsrisico's die iedere dag kunnen voorkomen. Dergelijke risico's kunnen schade voor Afvalzorg met zich meebrengen op zowel financieel gebied als op het gebied van reputatie- en imagoschade. Daarnaast zien wij een veranderende maatschappij waarbij feiten het vaak afleggen tegen emotie. Negatieve uitingen van omwonenden van onze locaties worden vaak opgepakt door de media en de politiek zonder dat de feiten zijn gecheckt. Dit kan tot imagoschade leiden. De basis van alle activiteiten die de directie en medewerkers van Afvalzorg uitvoeren om de strategie van Afvalzorg te effectueren, kan worden getypeerd als "gecontroleerd vertrouwen", het zogenaamde "trust but verify"-principe. De gedachte van "goed bestuur", onder andere verwoord in de Code-Wijffels (2005), "Doe de goede dingen en doe de dingen goed", wordt binnen Afvalzorg als volgt vormgegeven:

■ Besturen

Het management, onder toezicht van de met governance belaste personen, legt sterk de nadruk op het voorkomen van fraude. Dit houdt in dat Afvalzorg streeft naar een cultuur van integriteit en ethisch gedrag. De raad van commissarissen, directie en het managementteam zijn zich daarbij bewust van hun voorbeeldgedrag.

■ Preventief toezicht

Een adequate administratieve organisatie en daarin opgenomen maatregelen van interne controle zijn de belangrijkste instrumenten om bandbreedtes waarbinnen individuele medewerkers kunnen opereren, in te perken. Goede taak- en functiebeschrijvingen, in combinatie met begrensde bevoegdheden, geven hier verder aanvulling aan.

Afvalzorg maakt daarbij keuzes op basis van interne risico-inventarisaties en aanbevelingen van de raad van commissarissen en de externe accountant.

■ Toezicht achteraf

Door het stellen van "normen", bijvoorbeeld een door de raad van commissarissen goedgekeurde begroting, een goedgekeurd treasury statuut, afdelingsbudgetten of prestatieafspraken van meer kwalitatieve aard, kan de uitvoering getoetst worden.

■ Verantwoorden

Bovenstaande maatregelen worden versterkt door middel van actief toezicht door de met governance belaste personen. Zowel de raad van commissarissen als geheel, als meer specifiek de auditcommissie besteedt gedurende het jaar voldoende aandacht aan de beheersing binnen de organisatie. De directeur en de raad van commissarissen laten zich daarover desgewenst informeren door de externe accountant en, indien van toepassing, door middel van een lawyer's letter. Afvalzorg is een transparante organisatie, die zich verantwoordt door middel van uitgebreide kwartaalrapportages en informatie over lopende projecten.

Projecten

Binnen Afvalzorg vinden activiteiten plaats die buiten de scope vallen van de reguliere werkzaamheden. Grootschalige investeringen en inrichtingen van locaties hebben veelal een projectmatig karakter, waarbij medewerkers uit verschillende afdelingen van de organisatie samenwerken met externe partijen. Projecten zijn naar hun aard complex en zijn in financiële zin van materieel belang. Het zoeken naar een goede balans tussen de vier met elkaar conflicterende belangen vraagt om duidelijke afspraken, verantwoordelijkheden en voldoende inhoudelijke kennis en ervaring om deelaspecten te kunnen wegen. Projecten brengen risico's met zich mee van budgetoverschrijdingen, niet adequate uitvoering en realisatie en onvoldoende beheersing en verantwoording.

ACTIVITEITEN, RESULTATEN 2018 EN ONTWIKKELINGEN

ORGANISATIE

Afvalzorg beschikt over een netwerk van locaties in Nederland, waarop zij stort- en bewerkingsactiviteiten uitvoert. In toenemende mate deelt de onderneming haar kennis op het gebied van exploitatie, beheer, afwerking en herinrichting van stortlocaties met overheden en andere exploitanten in binnen- en buitenland. Afvalzorg bedient een breed pallet aan klanten, waarbij de categorie zakelijke ondernemingen op het gebied van verwerking van secundaire grondstoffen en grote landelijk opererende afvalinzamelbedrijven verantwoordelijk zijn voor een belangrijk deel van de omzet van de stort- en bewerkingsactiviteiten. Met zowel lokale overheden als met particuliere bedrijven worden projecten op het gebied van nazorgactiviteiten uitgevoerd. Op beperkte schaal worden adviesprojecten in het buitenland uitgevoerd. Deze projecten vloeien veelal voort uit samenwerkingsprojecten tussen de Nederlandse rijksoverheid en buitenlandse overheidsinstanties.

NV Afvalzorg Holding is een structuurvennootschap uit welke hoofde de regeling van toepassing is die is neergelegd in de artikelen 158-164 Boek 2 BW. De aandelen zijn geplaatst bij provinciale overheden: provincie Noord-Holland (90% participatie) en provincie Flevoland (10% participatie). De verschillende activiteiten zijn ondergebracht in afzonderlijke juridische entiteiten, waarbij de onderneming over het algemeen (direct of indirect) een beslissende zeggenschap heeft.

Afvalzorg heeft een eenhoofdige statutaire directie, benoemd door de raad van commissarissen. Het management van de onderneming bestaat uit vier personen, waarin naast de statutair bestuurder drie personen zitting hebben met ieder een specifiek verantwoordelijkheidsgebied. Afvalzorg heeft circa honderd werknemers in dienst.

Afvalzorg werkt met een functionele indeling, waarbij de medewerkers werkzaam zijn bij een van de volgende afdelingen:

- Afdeling Verwerking (manager Hans Teunissen): deze afdeling is verantwoordelijk voor de meeste commerciële activiteiten, waaronder de stort- en bewerkingsactiviteiten.
- Afdeling Beheer en Nazorg (manager Harm Ritsema): deze afdeling is verantwoordelijk voor het beheer van de eigen locaties. Daarnaast zijn de nazorgactiviteiten bij deze afdeling ondergebracht.
- Afdeling Ontwikkeling (manager Bert Krom): deze afdeling is actief op het gebied van marketing en communicatie, innovatie, wet- en regelgeving, landschapontwikkeling en lange-termijn-ontwikkeling. Ook de activiteiten op het gebied van kwaliteit, arbeid en milieu zijn bij deze afdeling ondergebracht.
- Afdeling Staf en Control (manager Rob Hesselink): deze afdeling is verantwoordelijk voor beleid en uitvoering van alle ondersteunende processen van de organisatie. Daarnaast vervult deze afdeling een belangrijke rol bij de interne beheersmaatregelen die de onderneming heeft getroffen.

Belangrijke elementen van het gevoerde beleid zijn:

- Het bieden van klantgerichte oplossingen.
- Het inzetten op duurzame technieken (onze duurzaamheidsambitie).
- Het zorgvuldig invullen van onze maatschappelijke rol.
- Een werkgeverschap gericht op vitale en betrokken werknemers.
- Een bedrijfseconomisch verantwoorde bedrijfsvoering, gericht op continuïteit.

DE FINANCIËLE POSITIE VAN AFVALZORG PER BALANSDATUM

De liquiditeit van Afvalzorg geeft een indicatie van de mate waarin de onderneming in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeit van Afvalzorg is goed.

Ook de omvang van het werkkapitaal van Afvalzorg geeft een indruk van de mate waarin de onderneming in staat is om aan haar lopende financiële verplichtingen te voldoen. Onder netto-werkkapitaal verstaat Afvalzorg het verschil tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. De omvang van het netto-werkkapitaal is goed.

De solvabiliteit van Afvalzorg bedraagt per 31 december 2018 ruim 35% en is daarmee goed te noemen.

Het rendement op eigen vermogen is fors toegenomen door de verdubbeling van het resultaat ten opzichte van vorig jaar. De hieraan ten grondslag liggende ontwikkelingen worden vanaf pagina 25 nader toegelicht.

POSITIE PER 31 DECEMBER (in duizenden euro's)

	2018	2017	2016
Liquide middelen	8.774	12.643	12.753
Netto-werkkapitaal	12.393	7.942	6.975
Solvabiliteit	35%	30%	29%
Rendement EV	16,92%	9,60%	7,46%

INFORMATIEVOORZIENING EN AUTOMATISERING

Afvalzorg houdt zich bezig met het storten van afval, het bewerken en verhandelen van civiele stromen en het verlenen van gespecialiseerde diensten. Afvalzorg maakt bij veel van deze activiteiten gebruik van geautomatiseerde informatiesystemen en vertakte informatieketens. Betrouwbaarheid van de systemen, waardoor continuïteit in de bedrijfsvoering wordt geborgd, is uitgangspunt van het ICT- en informatiebeleid van Afvalzorg. Ook in 2018 is waar mogelijk gekozen voor de toepassing van hardware- en software oplossingen van leveranciers met een bewezen betrouwbaarheid. Met deze keuze wordt niet alleen invulling gegeven aan de eisen op het gebied van betrouwbaarheid en continuïteit, maar ook ten aanzien van een kostenefficiënte uitvoering van de ICT-aandachtsgebieden.

Afvalzorg is zich ervan bewust dat een veilige en betrouwbare ICT-omgeving geen vanzelfsprekendheid is. De afgelopen jaren zijn er wereldwijd, en met een toenemende regelmaat, cyberaanvallen uitgevoerd op de systemen van grote, professioneel georganiseerde bedrijven en (overheids)instellingen. Cyberdreigingen zijn daarmee nog nadrukkelijker op de agenda geplaatst van Afvalzorg. Afvalzorg is zich ervan bewust dat het een relatief kleine organisatie is en dat het niet zelfstandig in staat is om alle ontwikkelingen in het dynamische veld van cybercriminaliteit te volgen. Afvalzorg laat zich zowel bij de onderzoeken als bij de implementatie van maatregelen bijstaan door gespecialiseerde bedrijven. In 2018 heeft Afvalzorg kennis ingehuurd om op het specifieke aandachtsgebied "cyberdreigingen" bewustwording bij medewerkers te creëren, passende maatregelen en procedures in te voeren en een robuuste structuur te ontwikkelen voor de komende jaren.

EXTERNE AUDITS EN ADVISERING

Afvalzorg voert een actief beleid uit ten aanzien van risicodetectie en streeft een adequaat stelsel van administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen na. Vanuit wet- en regelgeving, vergunningeisen en reguliere controles (op fiscaal en financieel gebied) worden met grote regelmaat specifieke aandachtsgebieden extern gecontroleerd. Zoals ook hierboven onder "Informatievoorziening en automatisering" reeds is gememoreerd, is Afvalzorg zich bewust van zijn omvang en de beperkingen die dat mogelijk oplegt op het gebied van kennis en ervaring op gespecialiseerde deelgebieden. Afvalzorg laat zich dan ook met enige regelmaat auditen en/of adviseren door externe gespecialiseerde ondernemingen. Resultaten van de audits of ontvangen adviezen worden onder de aandacht gebracht van de directie en het management. Indien relevant worden ze gedeeld met de raad van commissarissen.

FINANCIERING

Afvalzorg maakt op balansdatum geen gebruik van externe financieringen of andere vormen van een kredietfaciliteit.

DIVERSITEIT

Afvalzorg streeft naar diversiteit in zijn organisatie, maar de praktijk leert dat de uitgangssituatie dit lastig maakt. De afvalwereld is nog steeds een mannenwereld. De bezetting van Afvalzorg, met een verhouding man-vrouw van circa 72%-28%, wijkt daar niet sterk van af. Daarbij komt dat het verloop van medewerkers in de organisatie zeer klein is. Afvalzorg stelt medewerkers aan op basis van kwaliteiten en voert geen voorkeursbeleid uit naar geslacht, afkomst, leeftijd of andere onderscheidende kenmerken. Bij gelijke geschiktheid van kandidaten wordt het streven naar diversiteit doorslaggevend.

Afvalzorg heeft een eenhoofdig statutair bestuur. Naast de statutair bestuurder hebben drie personen (2,9 fte) zitting in het managementteam. De leden van het managementteam zijn allen man. De raad van commissarissen bestaat uit vijf personen, waarvan twee vrouwen (40%). Voor de raad van commissarissen geldt dat werving en benoeming plaatsvindt op basis van door de algemene vergadering van aandeelhouders vastgestelde profielen. De kwaliteit van de kandidaten is primair doorslaggevend, maar diversiteit is een belangrijk punt bij de afweging. De raad van commissarissen als geheel dient een goede afspiegeling te zijn van de maatschappij (Corporate Government Code).

FINANCIËLE RESULTATEN AFVALZORG

Onze positieve verwachtingen zijn in 2018 op velerlei gebieden overtroffen. Een zeer forse toename van activiteiten is niet alleen gerealiseerd in de traditionele disciplines van Afvalzorg, maar ook in relatief nieuwe activiteiten. De opwerking en verwerking van bodemassen heeft in positieve zin bijgedragen aan het resultaat van Afvalzorg. Belangrijke factor voor deze groei is ook de samenwerking met externe partners. Een bundeling van kennis van de markt, innoverend vermogen, milieutechnische kennis en het beschikken over eigen verwerkingslocaties zijn daarbij van belang. Ingegeven door de voor 2019 aangekondigde verhoging van de afvalstoffenbelasting, zijn er in het vierde kwartaal van 2018 extra te storten stromen aangevoerd.

De toename van activiteiten brengt niet alleen meer omzet met zich mee, maar leidt ook tot een verhoging van kosten. De toegenomen activiteiten, in combinatie met investeringen in zowel grote infrastructurele werken als in klantgerichte oplossingen, hebben tot een toename geleid van de personele bezetting en de daaruit voortvloeiende personeelskosten.

De toename van de directe kosten kan grotendeels verklaard worden door de hogere omzet, maar heeft deels ook te maken met de wijze waarop een belangrijke afvalstroom administratief verwerkt wordt.

De ontwikkelingen op de financiële markten lieten in 2018 een grillig beeld zien. De rente- en inflatiecurves en de ontwikkelingen op de aandelenmarkten zorgden de eerste negen maanden van 2018 voor een licht positief resultaat. De marktontwikkelingen in het vierde kwartaal van 2018 zijn verantwoordelijk voor de omslag naar een negatief beleggingsresultaat over het boekjaar.

Het netto-resultaat over 2018 bedraagt € 11,2 miljoen winst ten opzichte van € 5,4 miljoen winst over 2017. De toename van € 5,8 miljoen laat zich als volgt kwantificeren:

GECONSOLIDEERD RESULTAAT (in duizenden euro's)

	2018	2017	AFWIJKING
Bedrijfsopbrengsten	53.339	37.311	16.028
Bedrijfslasten	-43.096	-29.894	13.202
Bedrijfsresultaat	10.243	7.417	2.826
Financiële baten en lasten	-36	301	-337
Resultaat overige deelnemingen	3.628	1.668	1.960
Belastingen over resultaat	-2.569	-3.934	1.365
Aandeel derden	-29	-31	2
Nettoresultaat	11.237	5.421	5.816

ONTWIKKELINGEN BEDRIJFSOPBRENGEN

GECONSOLIDEERDE OPBRENGSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017	AFWIJKING
Netto-omzet stortactiviteiten	19.507	14.518	4.989
Netto-omzet diensten Bodemzorg	1.595	2.079	-484
Netto-omzet overige verwerkingsactiviteiten	21.649	14.564	7.085
Totaal netto-omzet	42.751	31.161	11.590
Verhuuropbrengsten	3.509	3.566	-57
Overige bedrijfsopbrengsten	7.079	2.583	4.496
Opbrengsten	53.339	37.310	16.029

OMZET STORTACTIVITEITEN

Afgezet tegen de realisatie in 2017 is Afvalzorg erin geslaagd om zowel qua aanvoer als qua tarieven een positieve ontwikkeling te realiseren. Deze ontwikkeling laat zich als volgt weergeven:

IN KTON	2018	AANDEEL	2017	AANDEEL	ONTWIKKELING
Nauerna	652	73%	623	77%	5%
Zeeasterweg	209	23%	186	23%	12%
Wieringermeer	32	4%	4	-	-
Totaal	893	100%	813	100%	10%
Waarvan intercompany	58	6%	52	6%	12%

De omzet uit stortactiviteiten nam met circa 33% toe ten opzichte van 2017. Naast de verhoogde aanvoer en de gerealiseerde tariefsverhoging is ook de samenstelling van het afvalaanbod van belang voor de gerealiseerde stijging van het gemiddelde tarief.

IN EUR DUIZENDEN	2018	AANDEEL	2017	AANDEEL	ONTWIKKELING
Nauerna	13.537	66%	11.279	74%	20%
Zeeasterweg	6.170	30%	3.963	26%	56%
Wieringermeer	813	4%	85	-	-
Totaal	20.520	100%	15.327	100%	34%
Waarvan intercompany	1.013	5%	810	5%	12%

In 2018 is circa 86,5 kton aan ontheffingsafval gestort. De locatie Nauerna is tot april 2022 open voor stortactiviteiten. Na deze datum zullen de stortactiviteiten uitsluitend plaatsvinden op de locaties Zeeasterweg en Wieringermeer.

DIENSTEN BODEMZORG

De activiteiten van Bodemservice bestaan grofweg uit drie componenten: afkoopprojecten, dienstverleningsprojecten voor externe opdrachtgevers en ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden voor andere Afvalzorg bedrijfsonderdelen (intercompanydiensten).

De omzet heeft zich als volgt ontwikkeld:

OMZET BODEMZORG (in duizenden euro's)	2018	2017	AFWIJKING
Omzet uit afkoopprojecten	825	991	-17%
Dienstverlening derden	770	1.088	-29%
Totaal externe omzet	1.595	2.079	-23%

OVERIGE VERWERKINGSACTIVITEITEN

De omzet uit verwerkingsactiviteiten is divers en is in 2018 sterk gedomineerd door de aanvoer en verwerking van bodemmassen in grootschalige projecten. Stromen uit de verwerkingsactiviteiten worden slechts voor een beperkt deel als omzet verantwoord in de geconsolideerde resultatenrekening van NV Afvalzorg Holding. Stromen die Afvalzorg verwerkt in samenwerking met partners in separate juridische entiteiten worden verantwoord via het resultaat deelnemingen. Ontwikkelingen van de in de jaarrekening 2018 meegeconsolideerde bedrijfsonderdelen laten zich als volgt weergeven:

OMZET OVERIGE VERWERKINGSACTIVITEITEN (in duizenden euro's)

	2018	2017	AFWIJKING
NV Grondbankcombinatie	6.650	5.629	18%
Afvalzorg Bouwstoffen	6.071	1.463	315%
Afvalzorg Grondstromen Limburg	4.200	3.201	31%
Afvalzorg Deponie BV	1.852	1.256	47%
Afvalzorg Immobilisatie BV	1.702	1.171	45%
BV Baggerzorg	1.170	1.497	-22%
Afvalzorg Buffer (Rutte Recycling BV)	864	615	40%
Stortgas BV	16	283	-94%
Subtotaal	22.525	15.155	49%
Waarvan intercompany	-876	-551	59%
Totaal	21.649	14.564	49%

NV Grondbankcombinatie

De activiteiten van dit bedrijfs onderdeel bestaan uit de op- en overslag van RKGV en hergebruikstromen en handelsactiviteiten (uitgaande stromen). Per saldo steeg de verwerkte hoeveelheid van circa 349 kton in 2017 naar 447 kton in 2018. Een stijging van circa 28%. De omzet uitgedrukt in geld, steeg van € 5,6 miljoen in 2017 naar € 6,7 miljoen in 2018. Dit is een stijging van circa 18%. De aanvoer en opslag van hergebruikgrond op de locatie Nauerna zorgden in 2018 enerzijds voor een hogere aanvoer in tonnen en anderzijds voor een daling van het tarief per ton verwerkte hergebruikgrond.

Afvalzorg Bouwstoffen (Osdorp Beheer BV)

De omzet over 2018 van € 6,1 miljoen kan niet zonder meer vergeleken worden met de omzet over 2017 van € 1,5 miljoen. In 2018 worden onder zowel de omzet als onder de directe kosten stromen bodemassen verantwoord, die uitsluitend om logistiek/administratieve redenen via de vennootschap worden verwerkt. Deze stroom betreft bodemassen bestemd voor verwerking in het project "Het Dak van Drenthe". De omvang van deze stroom bedraagt circa € 3,1 miljoen. Genoemde stroom loopt resultaatneutraal door de exploitatie van Afvalzorg Bouwstoffen.

Afvalzorg Grondstromen Limburg (Transport- en aannemingsbedrijf J.B. Rutte BV)

Ten opzichte van 2017 is in 2018 de omzet fors gestegen mede door de aankoop van locatie Belvédère Maastricht. De omzet in 2017 van € 3,2 miljoen is in 2018 toegenomen met € 1,0 miljoen tot een omvang van € 4,2 miljoen. Ondanks een lager volume aan ingaande stromen steeg de omzet met circa € 0,8 miljoen. Bij de uitgaande stromen is zowel qua hoeveelheid als qua omzet een stijging gerealiseerd. Het financiële effect van de uitgaande stromen ten opzichte van 2017 bedraagt circa € 0,2 miljoen.

Afvalzorg Deponie BV

Buiten de stortactiviteiten vinden binnen Afvalzorg Deponie onder andere de overslagactiviteiten op locatie Braambergen te Almere plaats. In 2018 is een omzet uit overslagactiviteiten gerealiseerd op een vergelijkbaar niveau als in 2017.

Afvalzorg Immobilisatie BV

De omzet binnen Afvalzorg Immobilisatie is sterk projectgebonden en laat een stijging zien van € 0,5 miljoen tot € 1,7 miljoen in 2018. De stijging is toe te rekenen aan een toename van het aantal projecten, waaronder de fundering van het zonnepark op Wieringermeer.

BV Baggerzorg

Qua totale hoeveelheid aangevoerde baggerspecie was 2018 redelijk vergelijkbaar met 2017. De samenstelling en de herkomst van de aanvoer wijken wel sterk af. In 2018 is veel van de aangevoerde bagger afkomstig van (medeaandeelhouder) Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, waarbij de samenstelling overwegend van hergebruik kwaliteit is. In 2017 was een derde deel van de aanvoer afkomstig van derden en was het aandeel storkwaliteit aanmerkelijk hoger (98% in 2017 versus 28% in 2018). Deze ontwikkelingen verklaren de daling van de omzet van circa € 1,5 miljoen in 2017 naar € 1,2 miljoen in 2018.

Afvalzorg Buffer (Rutte Recycling BV)

In tegenstelling tot 2017 heeft Afvalzorg in 2018 geen nieuwe bufferactiviteiten (tijdelijke opslag van brandbaar afval voor afvalverbrandingsinstallaties) uitgevoerd. De per eind 2017 aanwezige voorraden zijn begin 2018 afgevoerd naar de eigenaren (de AVI's) van de stromen.

Stortgas BV

De omzet door warmteleveringen op of vanaf de locaties van Afvalzorg Deponie BV is met ingang van 2018 verantwoord in de jaarrekening van Afvalzorg Deponie BV. Tot en met boekjaar 2017 liepen deze leveringen via Stortgas. Ingaande 2018 bestaat de omzet hoofdzakelijk uit projectopbrengsten buitenland en energieleveringen vanuit locaties derden.

ONTWIKKELING BEDRIJFSLASTEN

De totale bedrijfslasten zijn met circa 44% gestegen en laten zich als volgt toelichten:

BEDRIJFSLASTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017	AFWIJKING
Directe kosten	25.312	16.598	53%
Lonen en salarissen	7.251	6.558	11%
Sociale lasten en pensioenlasten	1.709	1.470	16%
Afschrijvingen (im) materiële vaste lasten	3.248	2.770	17%
Overige waardeveranderingen	-1.406	-	-
Overige bedrijfskosten	6.981	2.497	180%
Totaal	43.095	29.893	44%

Directe kosten

De directe kosten laten een aanzienlijke stijging zien. Naast de uitgaven die direct verband hebben met het beheer van de locaties zien deze kosten voornamelijk op de kosten voor verwerking, transport en afzet van afvalstromen. Een aanzienlijke bijdrage aan de toename van de kosten ziet op stromen die uitsluitend om logistiek/administratieve redenen via Afvalzorg Bouwstoffen worden verwerkt. Deze stroom betreft bodemassen bestemd voor verwerking in het project "Het Dak van Drenthe". De kosten die hiermee samenhangen zijn ruim € 3,1 miljoen.

Lonen en salarissen & sociale lasten en pensioenlasten

De stijging van de personele lasten heeft direct verband met een toegenomen personeelsbezetting. Per 31 december 2018 bestond de personeelsbezetting uit:

SAMENSTELLING PERSONEEL

	2018 (fte's)	2018	2017 (fte's)	2017
Aantal vrouwen in dienst	27,9	39	22,72	34
Aantal mannen in dienst	71,7	74	67,13	68
Aantal medewerkers in dienst	99,6	113	89,85	102
Aantal medewerkers met vast dienstverband		106		98
Aantal medewerkers met tijdelijk dienstverband		7		4
Aantal medewerkers met parttime dienstverband		41		36
Aantal medewerkers met fulltime dienstverband		72		66

Voor 2019 wordt een geringe uitbreiding qua personele bezetting voorzien. Het investeren in klantgerichte oplossingen, de gewenste verbeteringen op het gebied van projectcontrol en een verdere groei van bedrijfsactiviteiten vormen de reden voor de noodzakelijk geachte groei. Krapte op de arbeidsmarkt noodzaakt om bepaalde vacatures in te vullen door middel van een arbeidsovereenkomst in plaats van via de flexibele schil.

Afschrijvingen (im) materiële vaste lasten

De afschrijvingen zijn ten opzichte van 2017 toegenomen. Dit wordt vooral veroorzaakt door de hogere aanvoer en de systematiek waarbij de afschrijvingen van stortlocaties zijn gerelateerd aan de hoeveelheid gestort afval. De afschrijvingen op andere activa dan de stortlocaties zijn van vergelijkbare omvang als in voorgaand jaar.

Overige waardeveranderingen

Ultimo 2018 heeft de impairmenttest analyse voor locatie Wieringermeer geleid tot het partieel terug nemen van de in 2011 gepleegde afwaardering. Door de stijging van de storttarieven en de toename van de hoeveelheid afval is de realiseerbare waarde dusdanig toegenomen dat een waardestijging van de locatie van € 1,4 miljoen is doorgevoerd ten gunste van het resultaat. Op basis van de restcapaciteit en het verwachte afvalaanbod zal deze nieuwe boekwaarde in twee jaar worden afgeschreven tot nihil.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten laten een forse afwijking zien met 2017 en laat zich als volgt toelichten:

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN (in duizenden euro's)	2018	2017	AFWIJKING
Algemene kosten	4.328	3.153	37%
Bedrijfseconomische dotatie voorziening nazorg	1.575	597	164%
Bedrijfseconomische dotatie voorziening afwerking	1.550	-891	-274%
Bedrijfseconomische dotatie voorziening sanering	-472	-362	30%
Totaal	6.981	2.497	180%

De algemene kosten omvatten zaken als huisvestingskosten, advies- en accountantskosten, IT vervoer en overige algemene kosten. Per saldo zijn deze algemene kosten met € 1,2 miljoen gestegen. Belangrijke onderdelen van deze toename zijn de algemene personeelskosten en inhuur van derden. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening op pagina 73.

Naast bovengenoemde heeft de bedrijfseconomische dotatie aan de voorziening grote invloed op het resultaat.

Nazorg (€ 1,6 miljoen dotatie)

De bedrijfseconomische dotatie over 2018 bedraagt € 1,6 miljoen. Naast inflatie-effecten komt dit doordat het geplande overdrachtsmoment voor locatie Nauerna met een jaar verschoven is naar 2032, waardoor een jaar extra prenazorg nodig is. Voor Zeeasterweg heeft de actualisatie van het verwachte doelvermogen bovendien gezorgd voor een opwaartse bijstelling van de verwachte toekomstige nazorgheffingen.

Afwerking (€ 1,6 miljoen dotatie)

De bedrijfseconomische dotatie van € 1,6 miljoen is ontstaan door de verhoging van het tarief per m2 voor de aanleg van een bovenafdichting. Op basis van referentieprojecten heeft Afvalzorg een nieuwe inschatting gemaakt voor dit tarief. Hierin zijn ook inflatie-effecten meegenomen.

Voorziening sanering (€ 0,5 miljoen vrijval)

De vrijval van € 0,5 miljoen in de overige voorzieningen is grotendeels toe te schrijven aan de daling van de verwachte ontgravingsuitgaven in de voorziening sanering Zeeasterweg.

Voor de bepaling van de noodzakelijke voorzieningen en daarmee ook voor de dotaties wordt jaarlijks een statische toetsing uitgevoerd. Bij deze toetsing wordt per voorziening en per locatie een inschatting gemaakt van de toekomstige verplichtingen. Toekomstige verplichtingen bestaan uit afdrachten aan de provincies (nazorgheffingen), kosten prenazorg, nazorguitgaven Velsen, sanering Zeeasterweg en uitgaven voor het afwerken van locaties. Daarnaast wordt rekening gehouden met gerealiseerde afdrachten en uitgaven in het verslagjaar en ontwikkelingen op het gebied van inflatie en langlopende renteprognoses. De aan de provincies af te dragen nazorgheffingen worden jaarlijks door de provincies berekend en opgelegd aan de onderneming.

De dotatie aan de voorzieningen ten laste van het bedrijfsresultaat ziet op wijzigingen in omvang en timing van de kasstromen, waarbij (verwachte) inflatie-effecten buiten beschouwing worden gelaten.

Wat de timing van uitgaven betreft, is het verwachte afvalaanbod van aanzienlijke invloed, omdat dit (in combinatie met de aanwezige restcapaciteit) bepalend is voor het moment waarop de exploitatie beëindigd is. Afvalzorg maakt een inschatting van het verwachte afvalaanbod op basis van de landelijke trend voor de totaal te storten hoeveelheid afval, en de historie op de eigen locaties. Ze verwerkt ook schattingen voor specifieke afvalstromen in de prognoses. Daarnaast wordt rekening gehouden met de stuurmogelijkheid om meer of minder afval op een specifieke locatie gestort te krijgen. De aanwezige restcapaciteit wordt regelmatig ingemeten en afgezet tegen de reeds gestorte hoeveelheden afval.

Na de exploitatie vangt de prenazorg aan. Dan start een periode van ongeveer vijf jaar waarin de laatste klink en zetting kan plaatsvinden, voordat de bovenafdichting wordt aangelegd. Na voltooiing van de bovenafdichting start het traject van overdracht aan de provinciale nazorgfondsen. Daarnaast zijn wettelijke en privaatrechtelijk overeengekomen termijnen bepalend voor het moment waarop uitgaven plaatsvinden.

Bij de bepaling van de omvang van de uitgaven is in beginsel de huidige stand van zaken ten aanzien van milieuhygiënische en technische vereisten leidend. Mede aan de hand van ervaringscijfers wordt de omvang van in te zetten maatregelen ingeschat. Hoewel Afvalzorg innovatie nastreeft op het gebied van nazorg en afwerking en doorlopend naar alternatieven met een betere prijskwaliteitverhouding zoekt, loopt zij in de verslaggeving voorzichtigheidshalve niet vooruit op nieuwe oplossingen die nog niet geaccepteerd en/of geëffectueerd zijn.

Door de ondertekening van de Green Deal Duurzaam Stortbeheer in 2015 heeft Afvalzorg uitstel verkregen voor de aanleg van bovenafdichtingen op de locaties Nauerna, Wieringermeer en Braambergen. Bij de bepaling van de betreffende voorzieningen voor afwerking en nazorg in de jaarrekening 2018 is rekening gehouden met dit uitstel. Voor het uitgavenkader van de voorzieningen afwerking en nazorg wordt echter niet vooruitgelopen op een succesvolle afronding van de pilotprojecten, maar blijft uitgegaan worden van de conventionele technieken voor afwerking en nazorg.

ONTWIKKELING FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De financiële baten en lasten laten zich als volgt specificeren:

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017	AFWIJKING
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	970	783	24%
Waardeveranderingen van vorderingen die tot financiële vaste activa behoren	-3.114	3.722	-184%
Rentelasten en soortgelijke kosten	2.109	-4.205	-150%
Totaal	-35	300	-112%

Met een gemiddeld rendement van 1,6% negatief ligt het beleggingsresultaat onder het gemiddelde rendement van 3,3% over 2017. De belangrijkste oorzaak hiervan is de negatieve ontwikkeling van het rendement op zakelijke waarden. Het gemiddeld belegd vermogen over 2018 lag met € 133,3 miljoen lager dan in 2017 (€ 135,7 miljoen). De belangrijkste verschuiving in de beleggingsportefeuille in 2018 betrof de aankoop van inflatie gerelateerde en nominale staatsobligaties voor € 8,7 miljoen, gefinancierd uit de verkoop van bedrijfsobligaties. Andere mutaties zijn voornamelijk voortgekomen uit koersontwikkelingen.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

In 2018 bedragen de rentebaten en soortgelijke opbrengsten € 1,0 miljoen, een toename van € 0,2 miljoen ten opzichte van 2017.

Waardeveranderingen van vorderingen die tot financiële vaste activa behoren

In 2018 hebben de financiële vaste activa een waardedaling ondergaan van € 3,1 miljoen als gevolg van negatieve koersontwikkelingen (€ 2,1 miljoen) en verkooptransacties (€ 1,0 miljoen). Ten opzichte van 2017 betekent dit een afname van € 6,8 miljoen. Voor de waardestijging van € 0,2 miljoen van een niet-beursgenoteerd vastgoedfonds is de herwaarderingsreserve verhoogd ten laste van de algemene reserve.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Naast de hieronder toegelichte rentedotaties aan de voorzieningen zijn de rentelasten en soortgelijke kosten over 2018 met € 0,2 miljoen toegenomen naar € 0,4 miljoen ten opzichte van € 0,2 miljoen in 2017.

De rentedotatie aan de voorzieningen betreft voor 2018 een vrijval van € 2,5 miljoen ten opzichte van een dotatie van € 4,0 miljoen in 2017.

TOEGEREKENDE RENTE AAN VOORZIENINGEN (in miljoenen euro's)

	2018	2017
Rentedotatie aan voorzieningen	1,8	1,8
Curve-effecten	-4,3	2,2
Totaal	-2,5	4,0

De dotatie aan de voorzieningen ten laste van het financieel resultaat betreft de toevoeging van de rekenrente, alsmede de effecten van wijzigingen in de rente- en inflatieverwachtingen. Deze dotatie wordt als één geheel gepresenteerd. De gemiddelde reële rente in de waardering van de voorzieningen ligt per eind 2018 op een niveau van 0,3%.

In de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening is de systematiek voor indexerend en disconterend nader uiteengezet. De technische opzet van de gehanteerde systematiek kan zeer geringe discontinuïteiten in de curves veroorzaken. Gezien de lange termijn en de daarmee samenhangende onzekerheid geeft Afvalzorg er de voorkeur aan de discontinuïteit niet te repareren, maar een consistente lijn met voorgaande jaren aan te houden. De onderneming heeft in 2018 geen specifieke instrumenten ingezet om effecten als gevolg van wijzigingen in de rente- en inflatiecurves te beperken. De strategische assetallocatie is wel zodanig vormgegeven dat deze rekening houdt met de rente- en inflatiegevoeligheid van de verplichtingenstructuur. Hoewel in 2018 verdere stappen in de richting van de strategische assetallocatie zijn gezet, heeft de beleggingsportefeuille per eind 2018 nog niet volledig de gewenste samenstelling. In het kader van de afstemming van de beleggingen op de verplichtingen dient er een omzetting plaats te vinden van kortlopende bedrijfsobligaties naar langlopende staatsobligaties voor ongeveer 9% van de totale portefeuille.

Zowel in 2018 als in 2017 is voor de rentedotatie een gemiddelde rentevoet van 1,8% gehanteerd. In beide gevallen heeft dit tot een rentedotatie aan de voorzieningen van € 1,8 miljoen geleid. In 2018 heeft een lichte stijging van gemiddeld 0,2 procentpunten van de rentecurve plaatsgevonden. De inflatiecurve daalde gemiddeld met 0,1 procentpunt. Deze bewegingen hebben beiden een verlagend effect op de waardering van de voorzieningen. De rentegevoeligheid van de voorzieningen is met een duration van ongeveer 15 vrij hoog. De bewegingen van de rente- en inflatiecurves hebben daardoor een vrijval in de voorzieningen van € 4,3 teweeg gebracht. In 2017 waren de bewegingen in de curves nog van dien aard dat een additionele dotatie van € 2,2 miljoen nodig was.

ONTWIKKELING RESULTAAT DEELNEMINGEN

Het resultaat deelnemingen is met € 2,0 miljoen toegenomen ten opzichte van 2017. In het onderstaande overzicht is deze toename nader uiteengezet.

RESULTAAT DEELNEMINGEN (in duizenden euro's)

	2018	2017	AFWIJKING
Grondreinigingcombinatie VOF	114	201	-87
Combinatie Afvalzorg & Den Ouden VOF	-15	90	-105
VOF Het Groene Schip	635	123	512
VOF Rock Solid - Afvalzorg	2.822	1.052	1.770
Groen & Grond combinatie VOF	236	215	21
Overige participaties en correcties voorgaande jaren	-164	-13	-151
Totaal	3.628	1.668	1.960

INVESTERINGEN

Investerings hebben in 2018 de agenda van Afvalzorg voor een groot deel bepaald. Veel projecten die in 2017 niet gestart konden worden - of niet konden worden afgerond - zijn in 2018 opgestart c.q. verder afgerond. Zeer langdurige vergunningstrajecten zijn voor veel projecten de oorzaak van de vertraging. Naast deze investeringen zijn in 2018 ook nieuwe initiatieven ontwikkeld. Enkele belangrijke investeringen laten zich als volgt toelichten:

Loswal Noordzeekanaal Nauerna (project afgewikkeld)

(begroting € 6,1 miljoen, realisatie: € 6,7 miljoen)

Het besluit om te investeren in een nieuwe loswal is reeds in 2016 genomen, waarbij de totale investering op € 6,1 miljoen is gecalculerd. Gedurende de uitvoering van het project heeft uitbreiding van de opdracht plaatsgevonden waarop wijzigingen op het oorspronkelijk ontwerp zijn doorgevoerd met een omvang van per saldo € 0,4 miljoen. Gewijzigde omstandigheden in de bodemgesteldheid, inclusief additionele keuringen hebben geleid tot circa € 0,2 miljoen hogere uitgaven.

Bedrijfsterrein Nauerna (project afgewikkeld)

(begroting kostenneutraal, realisatie: € 0,6 miljoen)

Uitgangspunt is dat de aanleg van het bedrijfsterrein kostenneutraal geschiedt, waarbij de uitgaven worden gedekt door inkomsten uit bouwstoffen. Het bedrijfsterrein is grotendeels aangelegd conform dit uitgangspunt. De extra uitgaven hebben voornamelijk te maken met uitgaven voor de bufferbassins en de hemelwateropvang plus afvoersystemen. In de begroting waren beide posten onvoldoende begroot.

Vergoeding aan de gemeente Zaanstad (investering nog niet geëffectueerd)

(begroting € 3,0 miljoen, realisatie tot en met 2018: nihil)

Afvalzorg dient conform de vaststellingsovereenkomst een vergoeding van € 3,0 miljoen te betalen aan de gemeente Zaanstad als de procedures voor de realisatie van een bedrijfsterrein voor Afvalzorg succesvol zijn doorlopen en het bestemmingsplan en de vergunning onherroepelijk zijn.

Weegkantoor Nauerna (investering nog niet geëffectueerd)

(begroting € 4,5 miljoen, tot en met 2018 beperkte aanloopkosten: € 0,1 miljoen)

Afvalzorg is voornemens het huidige weegkantoor op locatie Nauerna te vervangen door een multifunctioneel (weeg)kantoor, gecombineerd met opslagloodsen. In 2018 heeft besluitvorming plaatsgevonden. De verdere uitwerking vindt in de loop van 2019 plaats.

Aanleg compartiment C1 op Zeeasterweg (project afgewikkeld)

(begroting € 2,7 miljoen, realisatie: € 4,0 miljoen)

Voor de continuïteit van Afvalzorg op middellange termijn is de verdere inrichting van de stortcompartimenten van essentieel belang. Het betreft immers één van de pijlers van de bedrijfsvoering waarop de organisatie is ingericht en waarvan veel andere activiteiten afhankelijk zijn. De inrichting van de compartimenten is een vanzelfsprekende stap in de verdere ontwikkeling en exploitatie van de locaties zoals deze bij de oprichting van Deponie zijn beoogd. Op locatie Zeeasterweg wordt conform het inrichtingsmodel nog 18 ha aangelegd. Hiervan is 4,9 ha in 2018 gerealiseerd. De overschrijding van de begroting is grotendeels veroorzaakt door abusievelijk niet begrote voorbereidingswerkzaamheden.

Aanleg compartiment 14 op Wieringermeer (project in uitvoering)

(begroting voorlopig € 4,9 miljoen, realisatie tot en met 2018: € 0,7 miljoen)

Voor 2018/2019 is een investering opgenomen voor de aanleg van een stortcompartiment op de locatie Wieringermeer. Voor Wieringermeer gaat het om één compartiment van 5,8 ha. In 2018 is, vooruitlopend op de verdere besluitvorming, reeds ophoogzand geleverd en verwerkt. Op basis van de huidige inzichten wordt het project binnen begroting uitgevoerd.

Bouw zuivering Zeeasterweg (project in uitvoering)

(begroting € 2,4 miljoen, realisatie tot en met 2018: € 0,6 miljoen)

Het investeringsbesluit voor de bouw van de zuivering is in 2016 genomen. Door vertraging in de procedures hebben er tot nu toe uitsluitend voorbereidende werkzaamheden kunnen plaatsvinden. Op basis van de huidige inzichten wordt het project binnen begroting uitgevoerd.

Sanering stortheuvel 5 Zeeasterweg (project in uitvoering)

(begroting € 1,1 miljoen, realisatie tot en met 2018: € 0,8 miljoen)

Op basis van de huidige inzichten wordt het project tijdig en binnen begroting uitgevoerd.

Uitbreiding waterzuivering Nauerna (project in uitvoering)

(begroting € 2,1 miljoen, realisatie tot en met 2018: € 0,4 miljoen)

Op basis van de huidige inzichten wordt het project tijdig en binnen begroting uitgevoerd.

TOEKOMST

Marktleider storten

Afvalzorg werkt momenteel aan een uitbreiding van de stortcapaciteit op de locatie Zeeasterweg en brengt deze geplande uitbreiding zo snel mogelijk in procedure. De hiervoor benodigde capaciteit moet nog worden aangekocht. Voor de continuïteit van de stortactiviteiten is dit cruciaal, gezien het wegvallen van locatie Nauerna. Afvalzorg wil zijn positie in de stortmarkt behouden met de twee locaties Wieringermeer en Zeeasterweg.

Het storten neemt de laatste jaren weer iets toe. Dit is het gevolg van de aangetrokken economie en de ontstane situatie dat verbrandingsinstallaties weer (technisch niet brandbaar) afval weigeren. Dit afval wordt vervolgens met ontheffing van het stortverbod gestort. Om voldoende weerstand te bieden tegen het ongewenst storten van die stromen, heeft de branchevereniging 'Vereniging Afvalbedrijven'(VA) een brede actie ingezet. Daarnaast staat het de stortexploitanten vrij om voor dit afval, ter ontmoediging, een veel hoger storttarief in te zetten.

Afvalzorg verwacht dat de komende jaren het moratorium op stortcapaciteit onder druk komt te staan. Het moratorium is aan het eind van de vorige eeuw in stelling gebracht om de stortcapaciteit van een plafond te voorzien. Storten is namelijk de minst gewenste vorm van verwijdering. De criteria in het Landelijk Afvalbeheer Plan houden in dat er voor meer dan twaalf jaar capaciteit vergund en voor meer dan zes jaar capaciteit ingericht moet zijn. Ondanks het feit dat voorlopig nog aan deze criteria wordt voldaan, wordt het moratorium door sommige exploitanten ter discussie gesteld. Er zijn exploitanten die fysieke mogelijkheden hebben om uit te breiden, maar die geen additionele vergunde capaciteit beschikbaar hebben. Dit laatste wordt in de branche wel aangeduid als 'capaciteit op de plank hebben liggen'. Een paar exploitanten hebben nog veel capaciteit, maar willen deze niet, of tegen zeer hoge kosten, aan de concurrent overdragen. Afvalzorg verwacht dat er binnen vijf tot tien jaar door de overheid wordt ingegrepen. Dit kan ook behoorlijke risico's met zich meebrengen. Daarom lijkt het voor de partijen met veel capaciteit op de plank, zinvol om ingrijpen voor te blijven. Afvalzorg kan en wil hierin een rol spelen.

Portfolio van activiteiten

Afvalzorg heeft de afgelopen jaren goed ingespeeld op de ontstane behoeften van de maatschappij. Zo zijn zeer succesvolle activiteiten opgestart om de (door ons verwachte) grote behoefte aan verwerkingscapaciteit voor IBC-bodemassen te faciliteren. Met de projecten 'Het Groene Schip' en 'Het Dak van Drenthe' bieden wij grote maatschappelijke meerwaarde. Echter, deze activiteiten vallen rond 2020 stil, aangezien dan alle bodemassen vrij toepasbaar moeten worden opgewerkt. Afvalzorg zal voor de continuïteit van zijn activiteiten en het betreffende deel van de organisatie nieuwe kansen in de markt moeten vinden. Deels kan het wegvallen van de genoemde projecten worden opgevangen door een gedeelte van de markt voor het opwerken van bodemassen tot vrij toepasbare bouwstoffen voor zich te winnen. Hieraan wordt hard gewerkt. Daarnaast moet de onderneming creatief zijn in het zoeken naar kansen die zich kunnen aandienen.

Expertise

Afvalzorg heeft een goede naam in de markt en krijgt kansen om haar expertise te vermarkten. Voor de toekomst is het echter nodig om te blijven investeren in de eigen ontwikkeling. Het nabije verleden heeft bewezen dat bij het binnenhalen van belangrijke projecten, zoals het Dak van Drenthe, het vermarkten van expertise vaak aan de basis staat. In eerste instantie is Afvalzorg gevraagd door de provincie Drenthe om te helpen met het creëren van de fietsprovincie van Nederland. Vanuit die opdracht is het idee voor 'Het Dak van Drenthe' ontstaan.

Initiatief Duurzaam Stortbeheer (iDS)

De pilots lopen momenteel reeds een jaar en de gegevens stromen binnen. De data laten nu al zien dat er potentieel zit in het project. Over drie tot vier jaar zal de tussenevaluatie duidelijk maken of we ons einddoel - een stabiel stortlichaam zonder emissies - kunnen halen. Zoals Afvalzorg in zijn hoofdstrategie heeft verankerd, neemt het collega's, overheden en omgeving mee in de ontwikkeling om de aanpak uiteindelijk van voldoende draagvlak te voorzien.

Door recente ontwikkelingen op Nauerna kan er een stagnatie optreden. Deze ontwikkelingen betreffen van het tijdelijk sluiten van het park (fase 1) en de discussies over de veiligheid van het recreëren zonder bovenafdichting. Als Afvalzorg verplicht wordt op Nauerna eerder een bovenafdichting aan te leggen, kan het een groot deel van het eigen potentieel niet verduurzamen. Daarnaast worden de pilots voor een behoorlijk deel gefinancierd uit het voordeel van het verkregen uitstel van het aanleggen van de bovenafdichting. Deze financieringsbron valt dan weg. De omwonenden willen nu een afdichting, terwijl verduurzamen op langere termijn veel veiliger is. Afvalzorg heeft er vertrouwen in dat de bevoegde gezagen op basis van feiten en niet op basis van sentimenten hun eerder genomen besluiten zullen handhaven. Afvalzorg zal zich maximaal inspannen om de pilot iDS te continueren en bij bewezen geschiktheid toe te passen op haar locaties.

Investeringen

De afgelopen jaren en in 2019 (met een uitloper in 2020) investeert Afvalzorg veel in de aanleg van nieuwe compartimenten op de locaties Wieringermeer en Zeeasterweg, het weeg- en werkkantoor op Nauerna en de inrichting van het voorterrein op Nauerna. Waarschijnlijk wordt ook geïnvesteerd in het verkeersveiliger maken van de entree van Nauerna. Een en ander in overleg met de betrokken overheden. Zoals het er nu uitziet, rondt Afvalzorg dan een periode af van een jaar of vijf waarin heel veel investeringen worden gedaan die samenhangen met de vaststellingsovereenkomst (ook wel: mediationovereenkomst) Nauerna. Een ware transformatie van de locatie Nauerna en daarmee samenhangende investeringen op de locaties Zeeasterweg en Wieringermeer, zijn daarmee afgerond. Daarna komt Afvalzorg in een redelijk investeringsluwe periode.

Personeel

De organisatie is de laatste jaren flink gegroeid. Dit heeft enerzijds te maken met de aangetrokken economie en anderzijds met de grote projecten die de nodige bemensing vragen. Omdat het tijdelijke projecten betreffen, geeft dit ook risico's. Het zal in de diverse scenario's een uitdaging blijken om de ontwikkeling van de organisatie gelijke tred te laten houden met de ontwikkeling van de business. De verwachting voor de korte tot middellange termijn is dat de organisatie qua omvang op het huidige niveau blijft. Een voorzien natuurlijk verloop, als gevolg van het bereiken van de AOW-leeftijd van enkele medewerkers, is voor een belangrijk deel al opgevangen met het aantrekken van nieuwe medewerkers. Bij eventueel nieuw ontstane vacatures heeft Afvalzorg te maken met een toenemende krapte op de arbeidsmarkt. Extra inspanningen om een aantrekkelijke werkgever te zijn, worden ook in de nabije toekomst gecontinueerd.

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Profiel

In de profielschets zijn zowel de omvang en samenstelling van de raad, als de generieke en specifieke eisen vastgelegd, die worden gesteld aan individuele commissarissen. De taken van de raad van commissarissen, alsmede zijn werkwijze zijn neergelegd in de statuten van Afvalzorg en in het “Reglement Raad van Commissarissen NV Afvalzorg Holding”.

De Corporate Governance Code is gericht op de governance van Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen. Ze geeft een maatstaf voor de verhouding tussen het bestuur, de raad van commissarissen en de aandeelhouders op het gebied van besturen, beheersen, verantwoordelijkheid, zeggenschap, toezicht en verantwoording. NV Afvalzorg Holding, niet zijnde een beursgenoteerde vennootschap, past de Corporate Governance Code op vrijwillige basis toe, of legt uit waarom zij als onderneming van bepalingen uit de code afwijkt.

Indien wijzigingen noodzakelijk zijn op basis van maatschappelijke ontwikkelingen of veranderingen in de voor de onderneming noodzakelijke specifieke kennis en vaardigheden, wordt de profielschets aangepast. De raad van commissarissen heeft in 2018 vastgesteld dat de vigerende profielschets voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Meer informatie treft u aan op de website van de onderneming: www.afvalzorg.nl (OverAfvalzorg/Organisatiestructuur/RvC).

Rooster van aftreden

In het vigerende rooster van aftreden kunnen commissarissen, in lijn met de vernieuwde Corporate Governance Code, in beginsel een maximale zittingsduur van twee termijnen van vier jaar aanblijven. Benoemingen, respectievelijk herbenoemingen kunnen uitsluitend door de algemene vergadering van aandeelhouders geschieden. (Her)benoemingen vinden in principe plaats in de aandeelhoudersvergadering waarin de jaarrekening van de vennootschap wordt vastgesteld.

Vanwege het bereiken van het einde van de tweede zittingstermijn is het commissariaat van mevrouw M. Rookmaker per 25 mei 2018 beëindigd. Per 25 mei 2018 is mevrouw M.E. Haak door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd als commissaris.

Onafhankelijkheid

Geen van de commissarissen is in dienst van een organisatie waarmee Afvalzorg zakelijke contacten onderhoudt of waarvan Afvalzorg op enig ander gebied afhankelijk is in zijn besluitvorming. Hiermee is naar het oordeel van de raad van commissarissen voldaan aan het vereiste van de bepaling over onafhankelijkheid.

Reglement raad van commissarissen

De taakverdeling van de raad van commissarissen en zijn werkwijze zijn vastgelegd in een reglement. De “bestpractice bepalingen” uit de Corporate Governance Code zijn daarin verwerkt.

Toetsen van eigen functioneren

De raad van commissarissen bespreekt ten minste eenmaal per jaar, buiten aanwezigheid van de statutair bestuurder, zowel het functioneren van de raad als geheel als dat van de individuele leden. Ook bespreekt de raad de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. Naast genoemde retrospectieve beschouwingen, wordt stilgestaan bij de toekomst van de raad. Hierbij wordt vooral aandacht geschonken aan het gewenste profiel, de samenstelling, de onderlinge communicatie en de competenties van de raad. Een uitgebreide interne toetsing vindt na het voorgenomen vertrek van de huidige voorzitter in 2019 plaats.

Commissies

Remuneratiecommissie

De algemene vergadering van aandeelhouders heeft in 2014 het beloningsbeleid formeel goedgekeurd voor zover dit van toepassing is op de zittend statutair bestuurder ("de man"). Ten aanzien van de beloning van een in de toekomst nieuw aan te stellen statutair bestuurder ("de stoel") is besluitvorming aangehouden. Binnen de in het beloningsbeleid vastgestelde kaders heeft de remuneratiecommissie haar rol als werkgever uitgevoerd. In de rol van werkgever heeft de remuneratiecommissie in 2018 onder andere een externe toetsing laten uitvoeren van de functie van de statutair bestuurder in relatie tot de markt (de zogenaamde "functieweging"). Daarnaast heeft de remuneratiecommissie een externe toetsing laten uitvoeren naar de beloning van de bestuurder ("de jaarlijkse marktvergelijking").

De volledige raad van commissarissen neemt kennis van de bevindingen van de remuneratiecommissie en neemt deze mee in de integrale (voltallige raad van commissarissen) besluitvorming.

De remuneratiecommissie is initiator bij de wervingsprocedure van nieuwe commissarissen. De commissie heeft in 2018 de wervingsprocedure voor een nieuwe commissaris begeleid en afgerond. Ook zijn in 2018 voorbereidende werkzaamheden verricht voor de werving van een nieuwe commissaris per mei 2019 vanwege het aanstaande vertrek van de huidige voorzitter van de raad van commissarissen.

De remuneratiecommissie coördineert, namens de voltallige raad van commissarissen, de jaarlijkse afspraken met de statutair bestuurder omtrent de te behalen targets en overige aandachtspunten die uit de beoordeling voortvloeien.

Auditcommissie

De auditcommissie bereidt de besluitvorming van de raad van commissarissen voor over het toezicht op de integriteit en kwaliteit van de financiële verslaggeving van Afvalzorg en op de effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen van de onderneming. Zij richt zich onder meer op het toezicht op het bestuur ten aanzien van:

- de beoordeling van tussentijdse financiële rapportages en jaarrapportages met specifieke aandacht voor lopende resultaten, voorzieningen, treasurybeleid, investeringen en andere relevante ontwikkelingen;
- de relatie met en naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van de met interne controle belaste afdeling en de externe accountant;
- de financiering van Afvalzorg;
- de toepassing van informatie- en communicatietechnologie door Afvalzorg, waaronder risico's op het gebied van cybersecurity;
- het belastingbeleid van Afvalzorg.

De auditcommissie heeft in 2018, in aanwezigheid van direct betrokken functionarissen van Afvalzorg, diverse overleggen gevoerd met de externe accountant. De volgende belangrijke gespreksonderwerpen hebben daarbij op de agenda gestaan:

- auditplan 2018: de "scope" van de controleopdracht is uitvoerig besproken;
- projectbeheersing investeringen;
- bevindingen managementletter en opvolging van bevindingen uit voorgaande versies.

Controle 2017: de auditcommissie heeft een "eindbespreking" gehouden met de externe accountant waarbij de controlebevindingen, verwoord in het accountantsrapport, en de controleverklaring 2017 zijn behandeld. De auditcommissie heeft expliciet gevraagd of de externe accountant nog andere bevindingen had waarvan het wenselijk is dat de auditcommissie, of de raad van commissarissen als geheel, wetenschap heeft.

Buiten aanwezigheid van de direct betrokken functionarissen van Afvalzorg heeft de auditcommissie contact gehad met de externe accountant over de algemene gang van zaken binnen Afvalzorg, de kwaliteit van de finance organisatie, de soft controls, ICT-audit, de projectorganisatie en eventuele aandachtspunten die uit de controle voortvloeien.

In de vier reguliere vergaderingen van de auditcommissie is aandacht besteed aan tussentijdse verantwoordingsinformatie, prospectieve informatie, treasury-activiteiten, voortgang en beheersing van projecten, eventuele effecten van de brexit, investeringen en beheersing van de IT-aandachtspunten.

Buiten de reguliere vergaderingen heeft de auditcommissie stilgestaan bij de besluitvorming over een aantal investeringsprojecten en waar nodig extern advies ingewonnen.

In 2018 heeft de auditcommissie kennis genomen van voortgangsrapportages gericht op het voorkomen van cyberdreigingen. De opvolging van de uit dit onderzoek voortvloeiende aanbevelingen staat als vast aandachtspunt op de agenda.

Afvalzorg heeft in 2018 een aantal beleidsdocumenten geactualiseerd op het gebied van risicomanagement. Het gaat om de notitie "Risico-inventarisatie en mitigerende maatregelen" (voorheen "Integriteit en Fraude") en de nieuwe "gedragscode". Deze notities zijn in de vergadering van de auditcommissie behandeld. Aanbevelingen van de auditcommissie zijn verwerkt in de definitieve versies van genoemde documenten.

De auditcommissie koppelt haar bevindingen terug aan de voltallige raad van commissarissen.

Werzaamheden raad van commissarissen in 2018

De raad van commissarissen houdt toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken binnen Afvalzorg en de met de onderneming verbonden bedrijfsonderdelen. Hierbij richt de raad zich tevens op de effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen van Afvalzorg en de integriteit en kwaliteit van de financiële verslaggeving. Daarnaast functioneert de raad als klankbord voor de statutair bestuurder. De raad volgt hiertoe kritisch de ontwikkelingen, zowel binnen de onderneming als in de externe omgeving.

In 2018 heeft de raad vijfmaal regulier vergaderd, in aanwezigheid van de statutair bestuurder. Daarnaast heeft de raad een aantal keer intern overleg gevoerd en heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden met de ondernemingsraad.

In iedere vergadering staan de realisatie van de voorgenomen activiteiten en de positie van Afvalzorg in de markt op de agenda. De voor de onderneming belangrijke strategische ontwikkelingen worden twee maal per jaar door middel van een monitoringsmodel behandeld en waar noodzakelijk geacht ook tussentijds besproken. De verantwoording van belangrijke projecten en lopende procedures wordt iedere vergadering als vast agendapunt behandeld en toegelicht. Over de financiële positie, de gerealiseerde activiteiten en juridische geschillen wordt de raad van commissarissen integraal geïnformeerd.

De raad van commissarissen wordt jaarlijks meegenomen in de update van de strategische lijn van Afvalzorg.

Naast de door de statutair bestuurder verstrekte informatie heeft de raad van commissarissen zich meer dan in andere jaren laten informeren door medewerkers en management van Afvalzorg. Presentaties over bodemassen en het project Klant Centraal zijn gedurende 2018 de revue gepasseerd. Ten aanzien van het project Het Dak van Drenthe heeft de raad zich ter plaatse laten informeren, waarbij ook de directie van Attero aanwezig was voor een nadere toelichting.

Zowel binnen de raad van commissarissen als binnen de directie en het managementteam is er gediscussieerd over een verdere aanscherping van de projectorganisatie. De raad van commissarissen heeft zich op de hoogte laten stellen van additionele maatregelen die Afvalzorg heeft getroffen op het gebied van optimalisering van de projectbeheersing.

In 2018 zijn in de vergaderingen onder andere de volgende dossiers behandeld:

- De voorgenomen investering in een nieuw weegkantoor annex loodscomplex, in combinatie met een nieuw verkeersplan, is in meerdere vergaderingen besproken. Tevens is op verzoek van de raad een second opinion onderzoek uitgevoerd.
- Actuele aandachtsgebieden zoals de mogelijke gevolgen van de brexit, de AVG-wet- en regelgeving en specifieke media-aandacht voor milieubedrijven.
- In elke vergadering neemt de raad kennis van de actualisatie van het overzicht vergunningen per Afvalzorg locatie.

De raad van commissarissen heeft kennis genomen van de wijze waarop Afvalzorg invulling heeft gegeven aan de gedragscode en het risicomanagement.

In zijn rol van werkgever heeft de raad van commissarissen aandacht besteed aan de beoordeling van de statutair bestuurder in 2018 en het formuleren van kwalitatieve targets voor 2019. Deze aandachtsgebieden zijn voorbereid door de remuneratiecommissie.

De raad van commissarissen heeft zich in 2018 door de auditcommissie laten informeren over de ontwikkelingen op financieel, fiscaal en IT-terrein. Bij de behandeling van de (concept)jaarrekening 2017 is de externe accountant bij de vergadering van de raad van commissarissen van 20 april 2018 aanwezig geweest om uitleg te geven en vragen te beantwoorden. In de verschillende vergaderingen zijn de tussentijdse financiële rapportages op hoofdlijnen behandeld. De meer gedetailleerde behandeling van deze rapportages, inclusief de daarbij behorende achterliggende specifieke rapportages, heeft door de auditcommissie plaatsgevonden.

Resultaat 2018

De raad van commissarissen heeft kennisgenomen van het positieve resultaat over 2018 van € 11,2 miljoen. Ten opzichte van 2017 is dit een verbetering van € 5,8 miljoen. Naast de verbetering in absolute zin is het verheugend dat het bedrijfsresultaat zich positief heeft ontwikkeld.

De raad van commissarissen is zich ervan bewust dat 2019 een belangrijk jaar is voor Afvalzorg. Niet alleen de veelheid aan investeringen, maar ook de projecten Klant Centraal, Projectbeheersing en een verhoogde aandacht voor de organisatiecultuur zullen de nodige inspanningen vragen. Inspanningen die een belangrijke bijdrage leveren aan een solide basis voor Afvalzorg op de middellange termijn. Uitgaande van een solide financiële basis en betrokken personeel ziet de raad van commissarissen de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Wegens het bereiken van het einde van de tweede zittingstermijn heeft de raad van commissarissen in 2018 afscheid genomen van Margreet Rookmaker. Zij wordt bedankt voor haar inzet en professionele bijdrage als lid van de raad van commissarissen in de afgelopen acht jaar.

De raad van commissarissen bedankt de directie, het management en de medewerkers voor hun grote inzet en spreekt zijn waardering uit voor de behaalde resultaten over de afgelopen periode.

Namens de raad van commissarissen,

Assendelft, 18 april 2019

J. Knoll, president-commissaris NV Afvalzorg Holding

Geconsolideerde jaarrekening

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(vóór resultaatbestemming)

ACTIVA (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
A. Vaste activa		
I - Immateriële vaste activa	1.415	2.230
II - Materiele vaste activa	32.793	21.229
III - Financiële vaste activa	126.373	133.432
Totaal vaste activa	160.580	156.891
B. Vlottende activa		
I - Voorraden	201	225
II - Vorderingen	18.800	16.341
III - Liquide middelen	8.774	12.643
Totaal vlottende activa	27.775	29.209
Totaal activa	188.355	186.100

PASSIVA (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
C. Groepsvermogen		
I - Eigen vermogen	66.435	56.449
II - Minderheidsbelang derden	200	204
	<hr/>	<hr/>
	66.635	56.653
D. Voorzieningen	100.749	104.519
E. Langlopende schulden	5.589	3.661
F. Kortlopende schulden	15.382	21.267
	<hr/>	<hr/>
Totaal passiva	188.355	186.100

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2018

(in duizenden euro's)

	2018	2017
G. Brutomarge	28.027	20.712
H.		
I - Lonen en salarissen	7.251	6.558
II - Sociale lasten en pensioenlasten	1.709	1.470
III - Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	3.248	2.770
IV - Overige waardeveranderingen van immateriële en materiële vaste activa	-1.406	-
V - Overige bedrijfskosten	<u>6.982</u>	<u>2.497</u>
Som der kosten	17.784	13.295
 Bedrijfsresultaat	 10.243	 7.417
I. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	970	783
J. Waardeveranderingen van vorderingen die tot de financiële vaste activa behoren	-3.114	3.722
K. Rentelasten en soortgelijke kosten	2.109	-4.205
	<u>-35</u>	<u>300</u>
 Resultaat voor belastingen	 10.208	 7.717
L. Belastingen	-2.569	-3.934
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	3.628	1.668
	<u>1.059</u>	<u>-2.266</u>
 Resultaat na belastingen	 11.267	 5.451
Aandeel derden in resultaat	-29	-31
 Nettoresultaat	 <u>11.238</u>	 <u>5.420</u>

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT (in duizenden euro's)

	2018		2017	
Bedrijfsresultaat		10.243		7.417
Aanpassingen voor:				
■ afschrijvingen	3.248		2.770	
■ overige waardeveranderingen	-1.404		-	
■ dotatie voorzieningen	330		-4.378	
■ mutatie in werkkapitaal	-8.320		-1.076	
		-6.146		-2.684
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		4.097		4.733
Ontvangen intrest	-88		1.114	
Ontvangen dividend	3.236		1.433	
Betaalde intrest	-193		-41	
Betaalde winstbelasting	-1.389		-2.145	
		1.566		361
Kasstroom uit operationele activiteiten		5.663		5.094
Investerings in:				
Investerings in materiële vaste activa	-12.721		-4.972	
Langlopende beleggingen	4.243		1.102	
Leningen u/g	21		-7	
Verwerving groepsmaatschappijen	-		-225	
Desinvesteringen in:				
Desinvestering materiële vaste activa	129		123	
Vervreemding deelneming	-50		-	
Rendement financiële vaste activa	108		-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-8.270		-3.979
Aflossing langlopende schulden	-945		-439	
Opname langlopende schulden	974		538	
Mutatie overige langlopende passiva	-8		-8	
Betaald dividend	-1.250		-1.250	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.229		-1.159
Dividend derden		-33		-66
Nettokasstroom		-3.869		-110
Liquide middelen per 31 december 2016	-		12.753	
Liquide middelen per 31 december 2017	12.643		12.643	
Liquide middelen per 31 december 2018	8.774		-	
Mutatie liquide middelen verslagjaar		-3.869		-110

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

ALGEMEEN

Verslaggevende entiteit

NV Afvalzorg Holding, statutair gevestigd te Haarlem en kantoorhoudend te Assendelft, Nauerna 1, is een naamloze vennootschap en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 34081570. De aandelen van de onderneming zijn voor 90% in het bezit van de Provincie Noord-Holland. De resterende 10% is in het bezit van de Provincie Flevoland. NV Afvalzorg Holding staat aan het hoofd van de Afvalzorg-groep. De financiële gegevens van de onderneming zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van NV Afvalzorg Holding. De geconsolideerde jaarrekening wordt gepubliceerd op de website van de onderneming www.afvalzorg.nl en is verkrijgbaar op het kantoor van de onderneming.

Voornaamste activiteiten

NV Afvalzorg Holding is een holdingmaatschappij met beperkte eigen activiteiten. De eigen activiteiten bestaan voornamelijk uit de verhuur van terreinen. De voornaamste activiteiten van de groep waarvan de onderneming aan het hoofd staat, bestaan uit de eindverwerking van afval, het verwerken van afvalstromen en het uitvoeren van zorg- en nazorg activiteiten bij gesloten afvalstortlocaties en andere verontreinigde terreinen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- de voorzieningen;
- de post vooruitontvangen omzet zoals opgenomen onder de overige kortlopende schulden;
- de post belastingen (inclusief latente belastingen).

In de voorzieningen zijn significante inschattingen opgenomen omtrent meerjarige toekomstige uitgaven, welke in timing en omvang onzeker kunnen zijn. Tevens zijn mogelijk toekomstige ontwikkelingen op het gebied van afwerking en nazorg van stortplaatsen van invloed op deze uitgaven. Bij het maken van inschattingen hieromtrent hanteert het management de op dit moment meest betrouwbare bekende gegevens en stand van zaken op de individuele locaties.

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE

Consolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming (en/of een of meer van haar dochtermaatschappijen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de onderneming meer of minder invloed verschaffen.

De grondslag voor de waardering van vennootschappen onder firma betreft nettovermogenswaarde.

Belangen die uitsluitend worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd indien bij verwerving al het voornemen bestaat om het belang af te stoten, de verkoop binnen een jaar waarschijnlijk is en op overnamedatum (of binnen een korte periode daarna) aan andere indicatoren wordt voldaan. Deze belangen worden opgenomen onder de vlottende activa, onder effecten ('slechts aangehouden om te vervreemden').

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed. Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening.

Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht binnen het groepsvermogen. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

GRONDSLAGEN VOOR DE OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA'S

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaatschappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum.

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoersen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwijking van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de periode dat zij zich voordoen.

GRONDSLAGEN VOOR BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroom genererende eenheid geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord. Een bijzonder waardeverminderingverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

GRONDSLAGEN VERBONDEN PARTIJEN

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: leningen u/g, beleggingen in obligaties en eigenvermogensinstrumenten, lening o/g voor warmtetransportleiding, vorderingen op debiteuren en verbonden partijen, schulden aan crediteuren en verbonden partijen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), waarborgsommen, nog te ontvangen en nog te betalen bedragen, overige vorderingen en overlopende activa die onder de definitie van financieel instrument vallen, overige schulden en overige passiva die onder de definitie van financieel instrument vallen en liquide middelen.

In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als haar economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Van het basisconcept gescheiden derivaten worden in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor derivaten gewaardeerd tegen reële waarde.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Leningen u/g

Verstekte leningen worden na eerste opname gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen, waarbij amortisatie - voor zover van toepassing - plaatsvindt op basis van de effectieverentemethode.

Beleggingen in obligaties en eigenvermogensinstrumenten

De beleggingen in obligaties en eigenvermogensinstrumenten worden na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden rechtstreeks verwerkt in de winst- en verliesrekening. Voor niet-beursgenoteerde beleggingen wordt voor waardeveranderingen boven de eerste opname een herwaarderingsreserve gevormd, waarbij herwaarderingsreserves ten gunste of ten laste van de overige reserves verlopen.

Kortlopende vorderingen, overlopende activa en liquide middelen

Kortlopende vorderingen, overlopende activa en liquide middelen worden na eerste opname gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs. Op deze posten zijn geen transactiekosten of (dis)agio van toepassing, waardoor de (geamortiseerde) kostprijs overeenkomt met de nominale waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden. Op deze posten zijn geen transactiekosten of (dis)agio van toepassing, waardoor de (geamortiseerde) kostprijs overeenkomt met de nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen vorderingen

Een vordering wordt verminderd met een voorziening voor oninbaarheid, wanneer er sprake is van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van de bestaande vordering. De beoordeling vindt plaats op individuele basis. Bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen wordt de omvang van het verlies bepaald en ten laste van de winst- en verliesrekening verwerkt.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst-en-verliesrekening.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

In de Nederlandse wet- en regelgeving is een moratorium op stortcapaciteit geregeld. Dit impliceert dat een stortlocatie uitsluitend geëxploiteerd kan worden mits er vergunde capaciteit voor de desbetreffende locatie geregistreerd staat. Tot het in werking treden van bovengenoemde regelgeving werd er geen economisch offer gevraagd, anders dan de aanvraagkosten. De afgelopen jaren hebben diverse collega ondernemingen hun stortactiviteiten heroverwogen. In een aantal situaties hebben ondernemingen meer vergunde capaciteit dan zij voor hun exploitatie nodig hadden. Gegeven het moratorium hebben deze rechten een zekere waarde voor die ondernemingen, die als gevolg van een uitbreiding extra vergunde capaciteit nodig hebben. Door middel van het overschrijven van vergunde capaciteit van de ene stortplaats (verkoper) naar een andere stortplaats (koper) is er 'handel' in stortrechten ontstaan. De onderneming heeft de afgelopen jaren, vooruitlopend op de uitbreiding van de locatie Nauerna, geïnvesteerd in de stortrechten. Het geactiveerde bedrag wordt volgens een variabele methode afgeschreven op basis van gestorte hoeveelheden. Indien de bedrijfswaarde van een activum duurzaam lager is dan de boekwaarde op basis van de verkrijgingsprijs, vindt waardering plaats tegen de lagere bedrijfswaarde.

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

MATERIELE VASTE ACTIVA

De stortlocaties, de bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Voor stortlocaties wordt de afschrijving berekend op basis van gestorte hoeveelheden. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, alsmede vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het

moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

FINANCIELE VASTE ACTIVA

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens op de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling). Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is. Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van de deelneming.

Samenwerkingsverbanden

Deelnemingen waarin de onderneming de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint ventures), worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

In geval van samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt, verwerkt de onderneming de activa waar zij zeggenschap over heeft evenals de zelf aangegane verplichtingen, zelf gemaakte kosten en het aandeel in het resultaat op verkopen en/of dienstverlening door de joint venture.

In geval van samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten gebruik makend van activa waarover de deelnemers gezamenlijk zeggenschap hebben, verwerkt de onderneming de gemeenschappelijke activa, verplichtingen, kosten en opbrengsten proportioneel.

Bij inbreng in of verkoop van activa door de vennootschap aan een joint venture, verantwoordt de vennootschap dat deel van het resultaat in de winst-en-verliesrekening dat correspondeert met het relatieve belang van de andere deelnemers in de joint venture. Er wordt geen resultaat verantwoordt als de door de deelnemers ingebrachte niet-monetaire activa ongeveer aan elkaar gelijk zijn wat betreft aard, gebruik (in dezelfde bedrijfsactiviteit) en reële waarde. Eventuele niet verantwoorde resultaten worden in mindering gebracht op de nettovermogenswaarde van de joint venture. Eventuele verliezen op vlottende activa of bijzondere waardeverminderingen van vaste activa verantwoordt de onderneming daarentegen direct en volledig.

Bij verkoop van activa door de joint venture aan de vennootschap, verantwoordt de vennootschap het aandeel in de winst of verlies van de joint venture op die verkoop pas in de winst-en-verliesrekening als het betreffende actief is (door)verkocht aan een derde. Als echter sprake is van een verlies op vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa, neemt de vennootschap zijn aandeel in dit verlies direct.

Deelnemingen en samenwerkingsverbanden die classificeren als joint venture

- Groen & Grond Combinatie VOF
- Grondreinigingcombinatie VOF
- VOF Het Groene Schip
- Combinatie Afvalzorg & Den Ouden VOF
- VOF Rock Solid - Afvalzorg
- Energiezorg BV

SAMENWERKINGSVERBAND TUSSEN

- NV Grondbankcombinatie & Sortiva BV
- Afvalzorg Grondstromen BV & RCR VOF
- Afvalzorg Projecten BV & Markus BV
- J.B. Rutte BV & Den Ouden Groenrecycling BV
- Osdorp Beheer BV & Rock Solid BV
- Stortgas BV & Lokale Energie BV

Beleggingen en overige financiële vaste activa

Beleggingen

Beleggingen opgenomen onder de financiële vaste activa zijn deels beursgenoteerd en deels niet-beursgenoteerd. Zij worden niet beschouwd als handelsportefeuille maar wel aangehouden met de intentie om tussentijds verhandeld te kunnen worden ("available for sale"). Bij eerste verwerking vindt waardering van de beleggingen plaats op basis van reële waarde. Doorgaans komt dit overeen met de aanschafwaarde. De eventueel bijkomende transactiekosten worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen reële waarde, waarbij waarderingsverschillen (op individuele basis) rechtstreeks via de winst-en-verliesrekening worden verwerkt. Voor de waardering boven de eerste verwerking wordt voor niet-beursgenoteerde beleggingen daarnaast een herwaarderingsreserve gevormd, waarbij herwaarderingsverschillen ten laste of ten gunste van de overige reserves verlopen. De reële waarde van de beleggingen wordt verantwoord op basis van de door de vermogensbeheerders opgegeven (markt-) koersen op balansdatum. Aan- en verkopen van financiële vaste activa worden verantwoord op transactiedatum.

Overige financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa betreffen personeelsleningen van diverse aard. Zij worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen aanschafprijs of lagere opbrengstwaarde.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Verwezen wordt verder naar de prijsgrondslagen voor vreemde valuta.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten. Inkoop van eigen aandelen wordt in mindering gebracht op de overige reserves.

Herwaarderingsreserve

Waardevermeerderingen van activa die worden gewaardeerd tegen actuele waarde worden voor zover zij zich boven de eerste verwerking bevinden in de herwaarderingsreserve opgenomen. Uitzondering hierop vormen beleggingen en overige financiële activa die beursgenoteerd zijn. Waardeveranderingen van die activa worden onmiddellijk in het resultaat verwerkt. Daarnaast wordt voor die activa een herwaarderingsreserve gevormd ten laste van de overige reserves als geen sprake is van frequente marktnoteringen.

De herwaarderingsreserve wordt gevormd per individueel actief en is niet hoger dan het verschil tussen de boekwaarde op basis van historische kostprijs en de boekwaarde op basis van actuele waarde. De herwaarderingsreserve wordt verminderd met de gerealiseerde herwaarderingsreserve (verband houdend met systematische afschrijvingen van het actief). Op de herwaarderingsreserve wordt waardeverminderingen van het betreffende actief, niet zijnde systematische afschrijvingen, in mindering gebracht.

Als een actief wordt vervreemd, valt een eventueel aanwezige herwaarderingsreserve met betrekking tot dat actief vrij ten gunste van de overige reserves. Bij de bepaling van de herwaarderingsreserve is indien nodig een bedrag voor latente belastingverplichtingen in mindering gebracht ten gunste van de voorziening latente belastingverplichtingen en berekend tegen het actuele belastingtarief.

Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het proportionele deel van derden in de nettowaarde van de activa en verplichtingen, bepaald volgens de waarderingsgrondslagen van de onderneming.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de verwachte uitgaven. De gehanteerde disconteringsvoet is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties (gecorrigeerd voor risico's) op balansdatum. Per soort voorziening wordt een consistente grondslag toegepast.

Voorzieningen voor afwerking, nazorg en overige voorzieningen

Onder de voorzieningen voor de stortactiviteiten wordt verstaan de contante waarde van alle toekomstige verplichtingen uit hoofde van afwerking en nazorg van stortlocaties. De voorzieningen voor afwerking zijn gebaseerd op een inschatting van het toekomstig afvalaanbod en de daarmee samenhangende sluitingsdatum van de desbetreffende locatie. De uitgaven zijn geschat op basis van de huidige technische inzichten, geactualiseerd voor prijsontwikkelingen tot het moment van uitvoering.

De voorziening nazorg bestaat uit drie componenten: prénazorg, nazorgheffingen provinciale nazorgfondsen en nazorg Velsen. De prénazorg betreft de uitgaven die vallen in de periode tussen het stopzetten van de operationele activiteiten (sluiting) en de overdracht aan de provincie in het kader van de Nazorgregeling Wet Milieubeheer. De uitgaven per locatie zijn geschat op basis van ervaringscijfers. De nazorgheffingen komen ten gunste van de provinciale nazorgfondsen gesloten stortlocaties en zijn opgelegd ter financiering van de nazorg van de stortlocaties waarvoor de provincies de eeuwigdurende nazorgverantwoordelijkheid dragen. Voor de bepaling van de voorziening bepaalt de onderneming de gecommuniceerde nazorgheffingen en maakt zij waar nodig aanpassingen op basis van de meest actuele situatie voor wat betreft doelvermogen, rekenrente en overdrachtsmoment. De gesloten locatie Velsen valt niet onder dit regime. De eeuwigdurende nazorg blijft voor deze locatie een verantwoordelijkheid voor Afvalzorg Deponie BV. De voorziening nazorg bestaat voor deze locatie uit de contante waarde van de hiermee samenhangende toekomstige verplichtingen, welke zijn gebaseerd op ervaringscijfers en de verwachte effecten van de optimalisatie van de waterbehandeling door de aanleg van een persleiding van locatie Velsen naar de waterzuivering van locatie Nauerna.

Voor 2018 wordt de disconteringsvoet gebaseerd op de volgende actuele marktgegevens:

- De door de DNB gepubliceerde nominale rentetermijnstructuur, waarbij op de lange termijn een correctie wordt toegepast op basis van de per 15 juli 2015 ingevoerde UFR-methode.
- Een kredietcurve, die de risico-opslag van "hoogwaardige ondernemingsobligaties" weerspiegelt. De creditspreads tot en met een looptijd van 5 jaar zijn gebaseerd op bedrijfsobligaties met een AA-rating. Voor langere looptijden zijn bedrijfsobligaties met een A-rating gebruikt, waarbij voor de gehele resterende looptijd is gecorrigeerd voor de credit spread tussen de A-rating en de AA-rating bedrijfsobligaties op het 5-jaars punt.
- De geprognosticeerde kasstromen worden gecorrigeerd voor inflatie. Hierbij wordt de inflatieswapcurve tot het 20 jaars-punt gehanteerd. Daarna is de verwachte lange termijn inflatie van 2,0% (conform ECB doelstelling) van toepassing.

De dotatie aan de voorzieningen ten laste van het bedrijfsresultaat ziet op wijzigingen in de omvang en timing van de kasstromen, waarbij (verwachte) inflatie-effecten buiten beschouwing worden gelaten. De dotatie aan de voorzieningen ten laste van het financieel resultaat betreft de toevoeging van de rekenrente, alsmede de effecten van wijzigingen in de rente- en inflatieverwachtingen. Zij worden tezamen gepresenteerd in post K.

Onder de overige voorzieningen ziet de voorziening risico afkoop nazorgprojecten op het mogelijke optreden van terugvalscenario's in de nazorg van externe verontreinigde locaties waarvan de onderneming de nazorgverantwoordelijkheid heeft afgekocht. Voor de bepaling van de voorziening is op basis van de binnen de organisatie aanwezige deskundigheid en ervaring een inschatting gemaakt van de omvang, de timing en kans van optreden van de kasstromen. De voorziening wordt tegen contante waarde opgenomen en wordt op individuele projectbasis bepaald. De voorziening sanering heeft betrekking op toekomstige uitgaven voor de sanering van de oude storthuvels op de locatie Zeeasterweg. De uitgaven zijn geschat op basis van ervaringscijfers.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden wordt ook de nazorgpositie gepresenteerd waarvan de tegenprestatie over een jaar of later geleverd gaat worden. Tevens is onder de langlopende schulden een reservering voor toekomstige jubileumuitkeringen opgenomen. Dit betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden."

Reservering voor jubilea

Deze reservering betreft de contante waarde van het geschatte bedrag van toekomstige uitkeringen bij een 25-jarig of 40-jarig dienstverband. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden. De reservering is gedisconteerd met een rekenrente van 1,7% zijnde het punt in de Eurozone IAS 19 discount rate guidance van de gemiddelde uitkeringstermijn (16 jaar).

Kortlopende vorderingen en schulden (Transacties met verbonden partijen)

Tussen NV Afvalzorg Holding en haar dochtermaatschappijen, alsmede tussen de dochtermaatschappijen onderling, bestaan vele transacties in de vorm van leveringen en diensten. Alle transacties met verbonden partijen worden uitgevoerd op een zakelijke basis tegen marktconforme tarieven en voorwaarden.

Opbrengstverantwoording

Omzet wordt alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat. De netto-omzet wordt verantwoord op het moment dat de prestatie is geleverd.

Netto omzet afvalverwerking

Opbrengsten uit de exploitatie van de stortlocaties en verwerkingsactiviteiten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding. Opbrengsten uit de overige verwerkingsactiviteiten worden in de netto omzet opgenomen voorzover de omzet op een betrouwbare wijze als gerealiseerd kan worden beschouwd. Deze inschatting vindt plaats op basis van inventarisaties waarbij zowel de kwantitatieve- als de kwalitatieve aspecten van aangevoerde partijen beoordeeld worden. De splitsing in netto-omzet en vooruitontvangen omzet bevat naar zijn aard subjectieve elementen.

Netto omzet diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Verhuuropbrengsten

Huuropbrengsten worden lineair in de winst-en-verliesrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Financiële baten en lasten

De rentebaten betreffen de ontvangen rentevergoedingen en dividenden, als ook de op balansdatum op betrouwbare wijze vast te stellen nog te ontvangen rente. De transactieresultaten komen voort uit de expiratie of de verkopen van financiële instrumenten. Het verschil tussen de transactieprijs en de reële waarde na eerste verwerking wordt in het resultaat verwerkt. De eventuele met betrekking tot het betreffende financiële instrument gevormde herwaarderingsreserve valt met de transactie vrij ten opzichte van de overige reserves. Koersresultaten ontstaan door de mutaties in de waarde van financiële instrumenten na eerste verwerking. Voor zover mogelijk worden de beleggingsrendementen aan de hand van een individueel actief bepaald.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Dividenden uit beleggingen worden toegerekend aan de periode waarin zij daadwerkelijk ontvangen worden. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren. Agio, disagio en aflossingspremies worden verantwoord als rentelast in de periode waartoe zij behoren. De toerekening van deze rentelast en de rentevergoeding over de lening is de effectieve rente die in de winst-en-verliesrekening wordt verwerkt. In de balans is (per saldo) de amortisatiewaarde van de schuld(en) verwerkt. De nog niet in de winst-en-verliesrekening verwerkte bedragen van het agio en de al in de winst-en-verliesrekening verwerkte aflossingspremies worden verwerkt als verhoging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben. De nog niet in de winst-en-verliesrekening verwerkte bedragen van het disagio worden verwerkt als verlaging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Indien de omvang van bonussen of ander vormen van variabele vergoedingen op balansdatum onzeker zijn dan worden de lasten verantwoord in de periode dat deze vorm van beloning verschuldigd is. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

De onderneming heeft haar pensioenverplichtingen ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds ("ABP"). De ABP-regeling kwalificeert vanuit deelnemersoptiek als de zogenaamde 'toegezegde bijdrage regeling'. De onderneming heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij dit bedrijfstak-pensioenfonds anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. De onderneming heeft conform de bepalingen in Richtlijn voor de jaarverslaggeving 271 geen voorziening opgenomen.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremie. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Bij de ABP-regeling is sprake van een middelloonregeling. De pensioenregels schrijven voor dat de beleidsdekkingsgraad 128% moet zijn. Ook is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder de 104,2% mag liggen. De beleidsdekkingsgraad bedroeg ultimo 2018 103,3% (2017: 101,5%). Dit betekent dat een herstelplan moet worden opgesteld door het pensioenfonds om binnen maximaal 10 jaar weer een dekkingsgraad van minimaal 128% te krijgen.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Leasing

Operational leases

NV Afvalzorg Holding en de aan haar gelieerde ondernemingen hebben hun wagenpark ondergebracht bij twee leasemaatschappijen. Op basis van full-operational leasecontracten is het wagenpark uitbested. Bij deze vorm van leasing wordt het leaseobject niet geactiveerd.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gederfd of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen.

Verkregen ontwikkelingskredieten worden in mindering gebracht op de ontwikkelingskosten. Indien terugbetaling van het ontwikkelingskrediet dient plaats te vinden, worden de terugbetalingen en de rente daarover verwerkt als kosten van de omzet.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen en worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winst-belastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekening mogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de onderneming in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen contante waarde.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze minderheids deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deze deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de door de vermogensbeheerders opgegeven waarderingen. De waardering van de niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen geschiedt tegen de door de vermogensbeheerder opgegeven waarderingen, gebaseerd op onderliggende taxaties van de in de fondsen opgenomen objecten. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en kortlopende beleggingen. De kortlopende beleggingen bestaan uit beleggingsrekeningen en deposito's en kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

Winstbelastingen, interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs.

A.I - IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (in duizenden euro's)

	STORT- RECHTEN				STORT RECHTEN VOORUITBET.	TOTAAL
31 december 2017						
Verrijingsprijs	2.652				1.367	4.019
Cumulatieve afschrijving	-1.789				-	-1.789
Boekwaarde	863				1.367	2.230
Mutaties 2018						
Afschrijvingen	-815				-	-815
Mutaties boekjaar	-815				-	-815
31 december 2018						
Verrijingsprijs	2.652				1.367	4.019
Cumulatieve afschrijving	-2.604				-	-2.604
Boekwaarde	48				1.367	1.415

A.II - MATERIËLE VASTE ACTIVA (in duizenden euro's)

	STORT- LOCATIES	BEDRIJFS- GEBOUWEN EN -TERREINEN	MACHINES EN INSTALLATIES	ANDERE VASTE BEDRIJFS- MIDDELEN	VASTE BEDRIJFS- MIDDELEN IN UITVOERING	TOTAAL
31 december 2017						
Verrijingsprijs	80.347	20.874	1.771	2.774	4.885	110.651
Cumulatieve afschrijving	-79.918	-6.073	-1.266	-2.165	-	-89.422
Boekwaarde	429	14.801	505	609	4.885	21.229
Mutaties 2018						
Investeringen	-	841	282	305	11.294	12.722
Desinvesteringen verkrijgingsprijs	-	-	-	-315	-129	-444
Afschrijvingen	-1.176	-845	-150	-262	-	-2.433
Waardeveranderingen	1.406	-	-	-	-	1.406
Rubricering	3.998	9.560	-	177	-13.735	-
Desinvesteringen afschrijvingen	-	-	-	312	-	312
Mutaties boekjaar	4.228	9.556	132	218	-2.570	11.563
31 december 2018						
Verrijingsprijs	85.751	31.275	2.053	2.941	2.316	124.336
Cumulatieve afschrijving	-81.094	-6.918	-1.416	-2.115	-	-91.543
Boekwaarde	4.657	24.357	637	826	2.316	32.793

De volgende afschrijvingstermijnen worden hierbij gehanteerd:

■ Stortlocaties	Op basis van capaciteit
■ Bedrijfsgebouwen en -terreinen	0 tot 40 jaar
■ Machines en installaties	3 tot 15 jaar
■ Andere vaste bedrijfsmiddelen	3 tot 10 jaar

De belangrijkste investeringen in 2018 betreffen:

- Loswal Nauerna
- Compartiment C Zeeasterweg
- Bedrijventerrein Nauerna en Wieringermeer

Voor stortlocatie Wieringermeer heeft een gedeeltelijke terugneming plaatsgevonden van de in 2011 doorgevoerde bijzondere waardevermindering. De per eind 2018 uitgevoerde impairment-test levert het beeld op dat de locatie op dat tijdstip een waarde van € 1,4 miljoen vertegenwoordigt.

A.III - FINANCIËLE VASTE ACTIVA (in duizenden euro's)

	LENINGEN U/G	DEELNEMINGEN	BELEGGINGEN	LATENTE BELASTING VORDERINGEN	TOTAAL
31 december 2017					
Aanschafprijzen	209	2.603	127.547	3.073	133.432
Cum. afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-	-	-	-
Boekwaarde	209	2.603	127.547	3.073	133.432
Mutatie in de boekwaarde					
Verkopen	-	-	-12.000	-	-12.000
Aankopen	-	-	8.685	-	8.685
Nieuw verstrekte leningen	12	-	-	-	12
Aandeel in resultaat deelnemingen	-	3.678	-	-	3.678
Ontvangen dividend	-	-3.237	-	-	-3.237
Waardeveranderingen	-	-	-2.057	-	-2.057
Ontvangen aflossingen / ontrekkingen	-33	-	-1.375	-	-1.408
Kapitaalstorting	-	-	-	-	-
Mutatie latente belastingen	-	-	-	-1.179	-1.179
Rente	-	-	447	-	447
	-21	441	-6.300	-1.179	-7.059
31 december 2018					
Aanschafprijzen	188	3.044	121.247	1.894	126.373
Cum. afschrijvingen en waardeverminderingen	-	-	-	-	-
Boekwaarde	188	3.044	121.247	1.894	126.373

Leningen u/g

De post leningen u/g betreft:

- een niet-rentedragende voorschot op een project stichting EUR 27 (2017: EUR 27)
- rentedragende personeelsleningen EUR 42 (2017: EUR 45)
- rentedragend voorschot in kader van de pensioencompensatieregeling EUR 119 (2017: EUR 137)

De mutatie in de latente belastingen is het gevolg van het vervallen van tijdelijke verschillen tussen fiscale en commerciële afschrijvingen en afwijking in de fiscale en commerciële waardering van voorzieningen.

Deelnemingen

Onderstaande samenwerkingsverbanden classificeren als joint venture op grond van de samenwerkingsovereenkomst die de vennootschap heeft gesloten met de andere aandeelhouders in deze vennootschappen.

De groep heeft de volgende kapitaalbelangen:

<u>DEELNEMINGEN</u> (in duizenden euro's)	<u>BELANG</u>	<u>31 DECEMBER 2018</u>	<u>31 DECEMBER 2017</u>
Groen & Grond Combinatie VOF	50,0%	413	377
Grondreinigingcombinatie VOF	50,0%	114	201
VOF Het Groene Schip	50,0%	1.274	1.340
Grond- en Reststoffencombinatie Parkstad BV (Brunssum)*	50,0%	-	130
Combinatie Afvalzorg & Den Ouden VOF	50,0%	48	114
VOF Rock Solid - Afvalzorg (Alkmaar)	50,0%	596	207
Energiezorg BV	50,0%	599	234
Totaal		3.044	2.603

Tenzij anders vermeld is de functionele vestigingsplaats Assendelft.

* Aandeelhouders zijn overeengekomen deze activiteit te stoppen, het kapitaal is verdeeld en de administratie wordt afgewikkeld.

<u>VERLOOP DEELNEMINGEN</u> (in duizenden euro's)	<u>31 DECEMBER 2018</u>	<u>31 DECEMBER 2017</u>
Saldo begin boekjaar	2.603	2.143
Bij: kapitaalstorting	365	225
Bij: resultaat	3.678	1.668
Af: dividend	-3.602	-1.433
Totaal	3.044	2.603

<u>SAMENSTELLING BELEGGINGEN</u> (in duizenden euro's)	<u>31 DECEMBER 2018</u>	<u>31 DECEMBER 2017</u>
Vastrentende waarden staat	63.612	55.068
Vastrentende waarden bedrijf	22.217	27.875
Zakelijke waarden aandelen	18.183	26.001
Zakelijke waarden commodities	4.874	5.646
Zakelijke waarden vastgoed	12.361	12.957
Totaal	121.247	127.547

B.I - VOORRADEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Grond- en hulpstoffen	201	225
Totaal	201	225

B.II - VORDERINGEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Vorderingen op handelsdebiteuren	13.703	10.149
Vorderingen op overige verbonden partijen	1.243	2.784
Overige vorderingen	1.979	1.121
Overlopende activa	1.875	2.287
Totaal	18.800	16.341

VORDERINGEN OP HANDELSDEBITEUREN

(in duizenden euro's)

	2018	2017
Geamortiseerde kostprijs van uitstaande vorderingen	14.341	10.639
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-638	-490
Totaal	13.703	10.149

In de vorderingen op handelsdebiteuren zijn geen bedragen begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

OVERIGE VORDERINGEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Rente	404	366
Dividendbelasting	3	753
Vennootschapsbelasting	1.572	-
Waarborgsommen	-	2
Totaal	1.979	1.121

OVERLOPENDE ACTIVA (in duizenden euro's)

	2018	2017
Vooruitbetaalde bedragen	15	215
Nog te ontvangen bedragen	1.860	2.072
Totaal	1.875	2.287

In de overlopende activa zijn geen bedragen begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

B.III - LIQUIDE MIDDELEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Kasmiddelen	-	20
Rekening courant banken	3.160	2.637
Spaarrekeningen en andere kortlopende beleggingen	5.614	9.986
Totaal	8.774	12.643

De onder de liquide middelen opgenomen spaarrekeningen betreffen uitsluitend tegoeden die direct of vervroegd opvraagbaar zijn. De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking. Het kortlopende deel van de beleggingen bestaat uit de tegoeden op de spaar- en beleggingsrekeningen en is opgenomen onder de liquide middelen.

C - Groepsvermogen

Voor de samenstelling van het eigen vermogen wordt verwezen naar (de toelichting op) de enkelvoudige jaarrekening (pagina 77 en 84).

C.II - MINDERHEIDSBELANG DERDEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
BV Baggerzorg (21,95% belang derden)	200	204
Totaal	200	204

Onder dit balanshoofd is opgenomen het minderheidsbelang van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, dat het aandeel van derden in het eigen vermogen van B.V. Baggerzorg vertegenwoordigt.

Voorzieningen

D - VOORZIENINGEN (in duizenden euro's)

	AFWERKING	NAZORG	OVERIGE	TOTAAL
Stand per 31 december 2017	67.039	32.824	4.656	104.519
Mutaties				
Dotaties ten laste van het resultaat	1.550	1.575	-	3.125
Vrijval ten gunste van het resultaat	-	-	-554	-554
Onttrekkingen	-180	-1.367	-693	-2.240
Rentedotatie en correcties discontering en inflatie	-1.900	-612	-1	-2.513
Herclassificatie	-	-	-1.588	-1.588
Mutaties boekjaar	-530	-404	-2.836	-3.770
Stand per 31 december 2018	66.509	32.420	1.820	100.749
Looptijden				
Kleiner of gelijk aan 1 jaar	3.558	1.327	400	5.285
Groter dan 1 jaar en kleiner dan 5 jaar	1.084	4.401	529	6.014
5 jaar of langer	61.867	26.692	891	89.450
Stand per 31 december 2018	66.509	32.420	1.820	100.749

OVERIGE VOORZIENINGEN

(in duizenden euro's)	RISICO			TOTAAL
	SANERING	ONTMANTELING BAGGERDEPOTS	AFKOOP NAZORG	
Stand per 31 december 2017	2.654	82	1.919	4.655
Mutaties				
Vrijval ten gunste van het resultaat	-472	-82	-	-554
Onttrekkingen	-836	-	143	-693
Rentedotatie en correcties discontering en inflatie	-13	-	12	-1
Herclassificatie	-	-	-1.588	-1.588
Mutaties boekjaar	-1.321	-82	-1.433	-2.836
Stand per 31 december 2018	1.333	-	486	1.820
Looptijden				
Kleiner of gelijk aan 1 jaar	399	-	1	400
Groter dan 1 jaar en kleiner dan 5 jaar	479	-	50	529
5 jaar of langer	456	-	435	891
Stand per 31 december 2018	1.334	-	486	1.820

Voor een aantal afgekochte nazorglocaties heeft de in 2018 uitgevoerde risicobeoordeling geleid tot een neerwaartse bijstelling van de risico's. De bijstelling is dusdanig van omvang dat de risicoposten niet langer onder de voorzieningen verantwoord mogen worden. Er heeft derhalve een herclassificatie plaatsgevonden van in totaal € 1,6 miljoen van de voorzieningen naar de langlopende schulden.

Langlopende schulden

E - LANGLOPENDE SCHULDEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Afkoop nazorgprojecten	5.272	3.171
Financiering aanleg warmwaterleiding	30	40
Inrichting locatie Mastwijk	-	155
Overige langlopende passiva	287	295
Totaal	5.589	3.661

Van de bovengenoemde schulden is de resterende looptijd voornamelijk langer dan 5 jaar. Voor bovengenoemde schulden zijn geen zakelijke zekerheden gesteld.

VERLOOP LANGLOPENDE SCHULDEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Beginsaldo	3.661	3.451
Bij: toevoeging nazorg verplichting	1.129	537
Bij: rentedotatie	210	120
Bij: herclassificatie	1.696	-
Af: afwerking locatie Mastwijk (landschapsontwikkeling)	-155	-
Af: onttrekking nazorg	-935	-429
Af: aflossing lening warmwaterleiding	-10	-10
Af: vrijval langlopende overige passiva	-7	-8
Totaal	5.589	3.661

Afkoop nazorgprojecten

Dit betreft vooruitontvangen vergoedingen uit hoofde van de afkoopovereenkomsten nazorgprojecten door Bodemzorg. Bodemzorg dient hier in de toekomst nog prestaties voor te verrichten.

Financiering aanleg warmwaterleiding

Dit betreft een door de afnemer van warmte gefinancierde vaste leiding tussen de ketelinstallatie op de locatie Nauerna en de vestigingslocatie van de afnemer.

Kortlopende schulden

F - KORTLOPENDE SCHULDEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	3.716	5.322
Schulden aan verbonden partijen	20	531
Te betalen vennootschapsbelasting	64	3.394
Te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen	3.746	2.826
Schulden ter zake van pensioenen	109	87
Vooruitontvangen omzet	3.244	4.259
Afkoop nazorgprojecten	307	282
Waarborgsommen	1.648	603
Overige schulden	344	192
Overlopende passiva	2.184	3.771
Totaal	15.382	21.267

Reservering voor jubilea

De reservering ad € 184.441 is langlopend. € 11.637 heeft een looptijd korter dan 1 jaar.

TE BETALEN OVERIGE BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN

(in duizenden euro's)

	2018	2017
Loonheffingen	656	533
Omzetbelasting	1.590	1.035
Dividendbelasting	-	563
Overige belastingen (afvalstoffenbelasting)	1.500	695
Totaal	3.746	2.826

Overlopende passiva

OVERLOPENDE PASSIVA (in duizenden euro's)

	2018	2017
Vooruitontvangen bedragen	43	1.672
Personeelsgerelateerde schulden	1.540	1.323
Accountants- en administratiekosten	105	40
Nog te betalen bedragen	489	712
Overig	8	24
Totaal	2.185	3.771

Financiële instrumenten

Algemeen

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. Het beleid is uitgewerkt in een treasurystatuut, waaraan de acties en posities van de organisatie getoetst worden.

De onderneming heeft in 2018 afgeleide financiële instrumenten ingezet, te weten combinaties van gekochte en verkochte valutaopties ter afdekking van het USD, NOK en DKK risico. De optiecombinaties leveren dezelfde afdekking op als die van valutatermijntransacties.

Kredietrisico

De onderneming loopt voornamelijk kredietrisico over beleggingen in obligaties en andere vastrentende waarden. In het treasurystatuut zijn limieten opgenomen ten aanzien van de maximale exposure op tegenpartijen, afhankelijk van de kredietwaardigheidsrating. In de portefeuille zijn voornamelijk staatsobligaties van solide kwaliteit (AA- of AAA-rating) uit de Europese economische ruimte opgenomen. De vorderingen op handelsdebiteuren zijn aanmerkelijk kleiner van omvang. De ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de debiteuren wordt nauwlettend in de gaten gehouden. In het geval van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen wordt een voorziening voor oninbaarheid gevormd.

Renterisico en kasstroomrisico

De belangrijkste rente- en kasstroomrisico's loopt de onderneming op de post voorzieningen, welke niet als financieel instrument kwalificeert. Door afstemming van de looptijden van de beleggingen in obligaties worden deze risico's gemitigeerd. Dit beleid is per ultimo 2018 nog niet volledig geïmplementeerd. De renterisico's van financiële instrumenten dienen in relatie tot de post voorzieningen beoordeeld te worden.

Voor de beheersing van kasstroomrisico's in de exploitatiesfeer maakt de onderneming gebruik van meerjarige kasstroomprognoses.

Valutarisico

Valutarisico's bevinden zich in de posities die aangehouden worden in de beleggingsportefeuille. Het betreffen hier beleggingen in staatsobligaties van Verenigde Staten, Noorwegen en Denemarken en beleggingen in (wereldwijde) aandelen- en grondstoffenfondsen. In het treasurystatuut zijn limieten opgenomen voor de maximale exposure op verschillende valuta. Posities boven deze limieten dekt de onderneming gedurende het boekjaar af met derivaten. Per jaareinde zijn geen posities in derivaten aanwezig.

Prijrisico

Als gevolg van beleggingen in beursgenoteerde aandelenfondsen, een beursgenoteerd commodityfonds en niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen loopt de onderneming prijsrisico's. De onderneming accepteert deze risico's vanuit het beleid dat de rendementsverwachtingen op deze beleggingscategorieën hoger liggen dan van vastrentende waarden met minder prijsrisico. De maximale omvang van de beleggingen in deze categorieën is vastgelegd in het treasurystatuut, evenals de maximaal toegestane exposure op deze categorieën als totaal. In beginsel worden geen (afgeleide) financiële instrumenten ingezet om de prijsrisico's te beheersen.

Liquiditeitsrisico

De onderneming bewaakt de liquiditeitspositie door middel van meerjarige kasstroom- en liquiditeitsprognoses. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Er zijn geen noemenswaardige financieringsfaciliteiten aanwezig en er zijn derhalve ook geen leningconvenanten waaraan de organisatie dient te voldoen. Er zijn op balansdatum geen financiële instrumenten bezwaard met opnamebeperkingen, bijvoorbeeld uit hoofde van verleende garanties.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder liquide middelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert of is gelijk aan de boekwaarde daarvan. De leningen u/g en de langlopende schulden hebben betrekking op dermate geringe posten op het balanstotaal, dat de afwijking van waarderingen op reële waarde te verwaarlozen is met de opgenomen boekwaarden.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Bankgaranties

De onderneming heeft per ultimo 2018 geen bankgaranties afgegeven.

Leasecontracten bedrijfsauto's

NV Afvalzorg Holding en de aan haar gelieerde ondernemingen hebben hun wagenpark ondergebracht bij één leasemaatschappij. Op basis van full-operational leasecontracten is het wagenpark uitbesteed. Leasecontracten worden in principe afgesloten voor 48 maanden dan wel het bij de auto behorende maximale kilometrage. De gemiddelde resterende looptijd van de huidige contracten bedraagt 22 maanden. De jaarlijkse verplichting aan de leasemaatschappij die hiermee samenhangt bedraagt € 0,6 miljoen. Van 16 van de in totaal 58 voertuigen loopt het contract binnen 1 jaar af.

Vermogensbeheer

NV Afvalzorg Holding voert haar treasuryactiviteiten centraal uit voor alle werkmaatschappijen. De betaalrekeningen van de groepsmaatschappijen zijn opgenomen in een rente- en saldocompensatiecircuit. Daarnaast beheert NV Afvalzorg Holding een beleggingsportefeuille, waarin de groepsmaatschappijen Afvalzorg Bodemservice BV (€ 6,0 miljoen), Afvalzorg Deponie BV (€ 92,4 miljoen) en BV Baggerzorg (€ 1,3 miljoen) naar rato van hun inbreng participeren. De beleggingen vinden plaats vanuit een prudent kader dat in het treasurywetboek is vastgelegd.

Vennootschappen onder firma

Uit hoofde van artikel 18 Wetboek van Koophandel, derde titel, is NV Afvalzorg Holding als deelnemend vennoot (direct of door middel van haar werkmaatschappijen), ongeacht de omvang en aard van haar inbreng, hoofdelijk aansprakelijk voor het geheel van de schulden van de vennootschappen onder firma waarin wordt geparticipeerd.

Verplichtingen uitbreiding Nauerna

In het kader van de uitbreiding van Nauerna is er in juni 2013 een vaststellingsovereenkomst getekend en zijn er in 2014 addenda overeenkomsten op eerdere overeenkomsten tussen de onderneming en lokale overheden ondertekend. Genoemde overeenkomsten brengen verplichtingen met zich mee maar bieden ook rechten en mogelijkheden voor de onderneming. De verplichtingen zijn verwerkt in de jaarrekening.

Ten aanzien van de aanleg van het permanent bedrijfsterrein moet de onderneming nog een bedrag van € 3,0 miljoen betalen, zijnde een heffing af te dragen aan het compensatiefonds van de gemeente Zaanstad.

Fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting

De onderneming maakt tezamen met een aantal van haar dochterondernemingen deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De onderneming is uit dien hoofde mede aansprakelijk voor de belastingschulden van deze fiscale eenheid.

De volgende entiteiten maken deel uit van de fiscale eenheid:

- Osdorp Beheer BV
- NV Grondbankcombinatie
- Afvalzorg Grondstromen BV
- Afvalzorg Immobilisatie BV
- Rutte Recycling BV
- Transport en aannemingsbedrijf J.B. Rutte BV

G - BRUTOMARGE (in duizenden euro's)

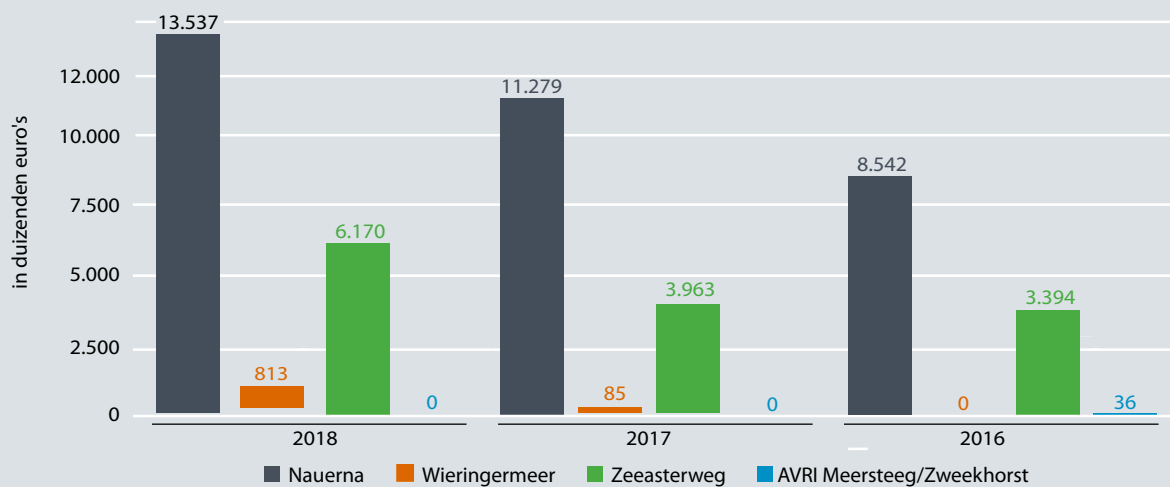
	2018	2017
Netto-omzet	42.751	31.161
Verhuuropbrengsten	3.509	3.566
Overige bedrijfsopbrengsten	7.079	2.583
Opbrengsten	53.339	37.310
Directe kosten	-25.312	-16.598
Brutomarge	28.027	20.712

De netto-omzet is ten opzichte van 2017 gestegen met 37%. De omzet laat zich als volgt specificeren:

NETTO-OMZET (in duizenden euro's)

	2018	2017
Eindverwerking Nauerna	13.537	11.279
Eindverwerking Wieringermeer	813	85
Eindverwerking Zeeasterweg	6.170	3.963
Opbrengst stortlocaties	20.520	15.327
Af: omzet groepsmaatschappijen	-1.013	-810
Totaal opbrengst stortlocaties door derden	19.507	14.517
Opbrengst overige verwerkingsactiviteiten en diensten	23.244	16.644
Netto-omzet	42.751	31.161

OPBRENGST STORTLOCATIES (incl. intercompany)

VERHUUROPBRENGSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Opbrengst kavels de Liede en Overtoom	1.479	1.484
Opbrengst verhuur baggerdepots	-	88
Opbrengst verhuur terreinen en gebouwen	1.651	1.615
Opslagvergoeding derden	379	379
Totaal	3.509	3.566

De ontwikkeling van de overige bedrijfsopbrengsten laat zich als volgt specificeren:

OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Dienstverleningen	3.656	1.973
Transportopbrengsten	1.130	-
Tennet compensatieregeling	-	307
Overige bedrijfsopbrengsten	2.293	303
Totaal	7.079	2.583

DIRECTE KOSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Locatielasten	6.051	5.312
Heffingen en belastingen	471	431
Machines en installaties	321	272
Verwerkingskosten	15.427	8.084
Afzetkosten	2.456	2.045
Monitoring- en analysekosten	586	454
Totaal	25.312	16.598

Voor een toelichting op de directe kosten wordt verwezen naar pagina 28.

De ten laste van de winst-en verliesrekening gebrachte onderzoeks- en ontwikkelingskosten, inclusief afschrijvingen op geactiveerde kosten, bedragen EUR 123 en vallen onder de locatielasten. Deze zijn als volgt te specificeren:

SPECIFICATIE ONDERZOEKSKOSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Introductie duurzaam stortbeheer	123	200
Totaal	123	200

Lonen en salarissen

H.I - LONEN EN SALARISSEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Brutolonen en salarissen	7.328	6.702
Bij: ontvangen ziekengeld	46	21
Af: loon niet ten laste van exploitatie (voorzieningen)	-123	-165
Totaal	7.251	6.558

Voor de beloning bestuurder wordt verwezen naar de beloningsparagraaf van het remuneratierapport op pagina 13.

Per 31 december 2018 bedroeg het aantal werknemers, omgerekend naar volledige mensjaren 100 (2017: 90) met een gemiddelde van 95 fte (2017: 90). Alle personen zijn werkzaam in Nederland. De personeelsomvang is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën:

PERSONEELSBESTAND

	2018 FTE'S	2018 ABSOLUUT	2017 FTE'S	2017 ABSOLUUT
Directie en management	3,9	4	3,9	4
Staf	15,0	20	14,3	19
Ontwikkeling	6,8	7	4,8	5
Marketing en communicatie	4,7	7	3,9	6
Verwerking Limburg	11,0	11	11,0	11
Verwerking overig	29,9	35	25,5	27
Beheer en nazorg	28,3	29	26,5	30
Totaal	99,6	113	89,9	102

VERHOUDINGEN PERSONEELSBESTAND

	VROUW	MAN	FULLTIME	PARTTIME
Directie en management	-	4	3	1
Staf	13	7	7	13
Ontwikkeling	-	7	6	1
Marketing en communicatie	6	1	1	6
Verwerking Limburg	2	9	11	-
Verwerking overig	13	22	21	14
Beheer en nazorg	5	24	23	6
Totaal	39	74	72	41

H.II - SOCIALE LASTEN EN PENSIOENLASTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Sociale lasten	761	690
Pensioenlasten	765	622
FUR/VUT-lasten	183	158
Totaal	1.709	1.470

De pensioenlasten bestaan uitsluitend uit de met de pensioenuitvoerder overeengekomen premie (2017: idem)

Afschrijvingen (im)materiële vaste activa

H.III - AFSCHRIJVINGEN (IM)MATERIËLE VASTE ACTIVA (in duizenden euro's)

	2018	2017
Immateriële vaste activa		
Stortrechten	815	736
Subtotaal	815	736
Materiële vaste activa		
Stortlocaties	1.176	1.128
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	845	530
Machines en installaties	150	185
Andere vaste bedrijfsmiddelen	262	191
Subtotaal	2.433	2.034
Totaal	3.248	2.770

H.IV - OVERIGE WAARDEVERANDERING MVA (in duizenden euro's)

	2018	2017
Stortlocatie Wieringermeer	-1.406	-
Totaal	-1.406	-

Door de stijging van de storttarieven en de toename van de hoeveelheid afval is de realiseerbare waarde dusdanig toegenomen dat een waardeverhoging van de locatie van € 1,4 miljoen is doorgevoerd ten gunste van het resultaat. Op basis van de restcapaciteit en het verwachte afvalaanbod zal deze nieuwe boekwaarde in twee jaar worden afgeschreven tot nihil.

H.V - OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Bijkomende personeelskosten	463	350
Personeelskosten derden	759	313
Huisvestingskosten	109	128
Advieskosten	498	334
Accountantskosten	222	179
Advertentie en PR kosten	165	161
Algemene kosten	593	606
ICT kosten	328	270
Vervoerskosten	639	582
Overige materiële kosten en -lasten	552	230
	4.328	3.153
Bedrijfseconomische dotatie voorziening nazorg	1.575	597
Bedrijfseconomische dotatie voorziening afwerking	1.550	-891
Bedrijfseconomische dotatie voorziening sanering	-472	-362
Totaal	6.981	2.497

Honorering raad van commissarissen

De honorering van de raad van commissarissen is niet afhankelijk van de resultaten van de vennootschap. De aandeelhoudersvergadering van 15 december 2017 heeft de basisvergoeding voor 2018 vastgesteld op € 11.009 (2017: € 10.846).

Voor de voorzitter en/of commissarissen die zitting hebben in één van de commissies wordt de basisvergoeding verhoogd met een toeslag van respectievelijk 50% (voorzitter) en 25% (commissietoeslag).

VERGOEDINGEN 2018

	TOTAAL	BASISVERGOEDING	VOORZITTER	AUDITCOMMISSIE	REMUNERATIECOMMISSIE
Mevrouw G. van der Lee - Heerkens	13.761	11.009	-	2.752	-
Mevrouw M. Rookmaker	4.434	4.434	-	-	-
Mevrouw M. Haak	6.575	6.575	-	-	-
De heer J. Knoll	19.266	11.009	5.505	-	2.752
De heer T. Tiessen	13.761	11.009	-	2.752	-
De heer S. van Vliet	13.761	11.009	-	-	2.752
Totaal	71.558	55.045	5.505	5.504	5.504

I - RENTEBATEN EN SOORTGELIJKE OPBRENGSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Leningen u/g personeel	2	2
Dividend uit zakelijke waarden	349	258
Rentebaten vastrentende waarden opgenomen onder de financiële vaste activa	606	471
Overig	13	52
Totaal	970	783

J - WAARDEVERANDERINGEN VAN VORDERINGEN DIE TOT DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA BEHOREN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Transactieresultaat (gerealiseerd)	-1.057	802
Koersresultaat (ongerealiseerd)	-2.057	2.920
Totaal	-3.114	3.722

Het transactieresultaat in 2017 ziet volledig op de valuta-afdekking van de financiële vaste activa met valutarisico. De afgedekte valuta betreffen USD, NOK en DKK.

K - RENTELASTEN EN SOORTGELIJKE KOSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Waarborgsommen	-54	-
Afkoop nazorgprojecten	-210	-120
Financiering aanleg warmwaterleiding	-1	-2
Overige rentelasten	-139	-40
Subtotaal	-404	-162
Rentedotatie voorziening nazorg	612	-2.828
Rentedotatie voorziening afwerking	1.900	-1.144
Rentedotatie voorziening sanering	13	-14
Rentedotatie voorziening afkoop nazorg	-12	-57
Totaal	2.109	-4.205

De rentedotaties aan de voorzieningen nazorg, afwerking en sanering zijn een resultante van de toegerekende rente en de effecten in de waardering als gevolg van bewegingen van rente- en inflatiecurves. In 2018 was per saldo een vrijval van € 2,5 miljoen waar te nemen. In 2017 was een dotatie van in totaal € 4,0 miljoen waar te nemen. Zie ook de toelichting op pagina 31.

L. - SPECIFICATIE BELASTINGLAST (in duizenden euro's)

	2018	2017
Belastinglast huidig boekjaar	-1.389	-2.078
Mutatie latente belastingen	-1.180	-1.789
Correcties voorgaande jaren	-	-67
Totaal	-2.569	-3.934

Vennootschapsbelasting/fiscale positie

Verschillende entiteiten binnen de Afvalzorg groep (waaronder NV Afvalzorg Holding en Afvalzorg Deponie BV) waren lange tijd vrijgesteld van vennootschapsbelasting (subjectieve vrijstelling). Als gevolg van een wetwijziging zijn met ingang van 1 januari 2016 alle entiteiten integraal belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Door het van kracht worden van een integrale belastingplicht heeft de onderneming een zogenaamde 'fiscale openingsbalans' moeten opstellen. Om invulling te geven aan de waardering van de fiscale openingsbalans heeft de onderneming in samenwerking met haar fiscaal adviseur een openingsbalans per 1 januari 2016 opgesteld.

De acute en latente belastingen in de jaarrekening zijn bepaald met inachtneming van fiscale regels en zijn verantwoord volgens de vigerende richtlijnen voor externe verslaggeving (titel 9 Boek 2 BW). Belangrijke onderdelen van de openingsbalans zijn onder andere de waardering van stortlocaties en de fiscale waardering voor de langlopende financiële verplichtingen die verbonden zijn aan de stortlocaties. Voor de bepaling van de fiscale positie is de waarde in het economisch verkeer leidend. De onderneming heeft zich daarbij gebaseerd op DCF-berekeningen, WOZ-waarden en recente externe waardetaxaties. Bij de DCF-berekeningen heeft de onderneming parameters gehanteerd die zij ook bij recente commerciële activiteiten heeft gehanteerd. Bij de waardering van de langlopende financiële verplichtingen is rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen, waarbij aan de ontwikkeling een kans percentage is gekoppeld.

Op grond van het bovenstaande zijn wij van mening dat de in de jaarrekening 2018 verwerkte fiscale positie een juiste weergave is, waarbij wij de beste inschatting op basis van de beschikbare informatie hebben gedaan.

Een overleg met de Belastingdienst over de openingsbalans en de aangifte heeft ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2018 nog niet plaatsgevonden.

Actieve latentie uit hoofde van verrekenbare tijdelijke verschillen

Latente belastingvorderingen uit hoofde van verrekenbare tijdelijke verschillen worden opgenomen tot het bedrag waarvan het waarschijnlijk is dat er belastbare winst beschikbaar zal zijn waarmee deze verschillen of verliezen kunnen worden verrekend. Bij de waardering van de latente belastingvordering is uitgegaan van de wettelijk vastgestelde belastingtarieven op balansdatum. De belastinglatentie is tegen contante waarde gewaardeerd.

ACTIEVE BELASTING LATENTIES (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
2018	-	491
2019	-70	285
2020	933	1.109
2021	117	194
2022	121	120
2023	122	-
Sub totaal 1 tot 5 jaar	1.223	2.199
6 tot 10 jaar	556	574
10 jaar of langer	115	300
Totaal	1.894	3.073

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben geen gebeurtenissen, welke van belang zijn voor de groep als geheel, plaatsgevonden.

Enkelvoudige jaarrekening

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2018 (voor resultaatbestemming)

ACTIVA (in duizenden euro's)

	<u>31 DECEMBER 2018</u>	<u>31 DECEMBER 2017</u>
A. Vaste activa		
I - Materiële vaste activa	2.178	2.173
II - Financiële vaste activa	161.042	156.087
Totaal vaste activa	163.220	158.260
B. Vlottende activa		
I - Vorderingen	7.208	6.017
II - Liquide middelen	8.415	12.266
Totaal vlottende activa	15.623	18.283
Totaal activa	178.843	176.543

PASSIVA (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
C. Eigen vermogen		
I - Geplaatst kapitaal	14.000	14.000
II - Algemene reserve	40.549	36.534
III - Herwaarderingsreserve	648	495
Resultaat boekjaar	11.238	5.420
Totaal eigen vermogen	66.435	56.449
D. Kortlopende schulden	112.408	120.094
Totaal passiva	178.843	176.543

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2018

(in duizenden euro's)

	2018	2017
E. Brutomarge	3.027	1.467
F.		
I - Lonen en salarissen	7.374	6.723
II - Sociale lasten en pensioenlasten	1.709	1.470
III - Afschrijvingen op immateriële materiële vaste activa	263	207
IV - Overige bedrijfskosten	-6.556	-6.851
Som der kosten	2.790	1.549
Bedrijfsresultaat	237	-82
G. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	957	750
H. Waardeveranderingen van vorderingen die tot de financiële vaste activa behoren	-1.429	3.722
I. Rentelasten en soortgelijke kosten	-64	-3.425
	-536	1.047
Resultaat voor belastingen	-299	965
J. Belastingen	99	-203
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	11.438	4.658
	11.537	4.455
Nettoresultaat	11.238	5.420

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Algemene grondslagen overeenkomstig geconsolideerd

De jaarrekening is opgesteld conform de voorschriften van Titel 9 Boek 2 BW. De waarderingsgrondslagen als vermeld in de geconsolideerde jaarrekening zijn overeenkomstig toegepast. De wijze van resultaatbepaling is gelijk aan die van de geconsolideerde jaarrekening.

Personeel

Per 31 december 2018 heeft NV Afvalzorg Holding 113 medewerkers in dienst (2017: 102).

Balans

Financiële vaste activa

Geconsolideerde groepsmaatschappijen worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. Niet-meegeconsolideerde deelnemingen, waarbij NV Afvalzorg Holding niet aan het hoofd staat van de groep waaraan de desbetreffende deelneming toebehoort, worden eveneens gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. De waarderingsgrondslagen die door de deelnemingen zijn gehanteerd zijn gelijk aan die van NV Afvalzorg Holding.

Door middel van NV Afvalzorg Holding worden de aandelen van de overige groepsmaatschappijen gehouden.

De volgende groepsmaatschappijen zijn meegenomen in de consolidatie (voor zover niet anders vermeld: 100% belangen en statutair gevestigd in Haarlem, functioneel in Assendelft):

- Afvalzorg Deponie BV
Stortgas BV
- Afvalzorg Bodemservice BV
- Afvalzorg Bewerking en Hergebruik BV
Osdorp Beheer BV
Afvalzorg Projecten BV
Afvalzorg Immobilisatie BV
Rutte Recycling BV (statutair gevestigd te Amsterdam)
Transport- en Aannemingsbedrijf J.B. Rutte BV
Afvalzorg Grondstromen BV
NV Grondbankcombinatie
BV Baggerzorg (belang 78%)
- Afvalzorg Polska Sp. z.o.o. (gevestigd in Sopot, Polen)

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Winst- en verliesrekening

Resultaatbepaling

Het saldo van baten en lasten over het jaar wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben, terwijl de lasten worden opgenomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Opbrengstverantwoording

Omzet wordt alleen verantwoord, als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeden en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS
PER 31 DECEMBER 2018

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

A.I - MATERIËLE VASTE ACTIVA (in duizenden euro's)

	BEDRIJFS- GEBOUWEN EN -TERREINEN	ANDERE VASTE BEDRIJFS- MIDDELEN	VASTE BEDRIJFS- MIDDELEN IN UITVOERING	TOTAAL
31 december 2017				
Verrijingsprijs	1.831	2.124	260	4.215
Cumulatieve afschrijving	-362	-1.680	-	-2.042
Boekwaarde	1.469	444	260	2.173
Mutaties 2018				
Investeringen	25	229	17	271
Desinvesteringen verkrijgingsprijs	-	-316	-	-314
Afschrijvingen	-52	-211	-	-263
Waardevermindering	-	-	-	-
Herrangschikking	-	177	-177	-
Desinvesteringen cumulatieve afschrijving	-	312	-	312
Mutaties boekjaar	-27	192	-160	6
31 december 2018				
Verrijingsprijs	1.856	2.215	100	4.172
Cumulatieve afschrijving	-414	-1.579	-	-1.993
Boekwaarde	1.442	636	100	2.178

De afschrijvingstermijnen luiden als volgt:

■ Terreinen	Geen afschrijving
■ Bedrijfsgebouwen	10 tot 20 jaar
■ Andere vaste bedrijfsmiddelen	3 tot 10 jaar

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

A.II - FINANCIËLE VASTE ACTIVA (in duizenden euro's)

	LENINGEN U/G	DEELNEMINGEN	BELEGGINGEN	LATENTE BELASTING VORDERINGEN	TOTAAL
31 december 2017					
Aanschafprijs	209	27.352	127.547	980	156.087
Cumulatieve afschrijving en waardevermindering	-	-	-	-	-
Boekwaarde	209	27.352	127.547	980	156.087
Mutaties in de boekwaarde					
Verkopen	-	-	-12.000	-	-12.000
Aankopen	-	-	8.685	-	8.685
Nieuw verstrekte leningen	12	-	-	-	12
Aandeel in resultaat deelnemingen	-	11.438	-	-	11.438
Ontvangen dividend	-	-188	-	-	-188
Waardevermeerderingen	-	-	-2.057	-	-2.057
Ontvangen aflossingen / ontrekkingen	-33	-	-1.375	-	-1.408
Mutatie latente belastingen	-	-	-	25	25
Rente	-	-	447	-	447
Mutaties boekjaar	-21	11.250	-6.300	25	4.955
31 december 2018					
Aanschafprijs	188	38.602	121.247	1.005	161.042
Cumulatieve afschrijving en waardeverminderingen	-	-	-	-	-
Boekwaarde	188	38.602	121.247	1.005	161.042

VERLOOP DEELNEMINGEN (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Saldo begin boekjaar	27.352	23.944
Bij: ongerealiseerd deel beleggingsportefeuille	-	-
Bij: resultaat	11.438	4.658
Af: dividend	-188	-1.250
Saldo per 31 december 2018	38.602	27.352

BELEGGINGEN (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Vastrentende waarden staat	63.612	55.068
Vastrentende waarden bedrijf	22.217	27.875
Zakelijke waarden aandelen	18.183	26.001
Zakelijke waarden commodities	4.874	5.646
Zakelijke waarden vastgoed	12.361	12.956
Totaal	121.247	127.546

VLOTTENDE ACTIVA

B.I - VORDERINGEN (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Vorderingen op handelsdebiteuren	270	339
Vorderingen op deelnemingen	5.927	3.486
Vorderingen op overige verbonden partijen	-	1.162
Overige vorderingen	778	786
Overlopende activa	234	244
Totaal	7.208	6.017

VORDERINGEN OP HANDELSDEBITEUREN (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Geamortiseerde kostprijs van uitstaande vorderingen	270	339
Af: voorziening wegens oninbaarheid	-	-
Totaal	270	339

De debiteuren per 31 december 2018 hebben betrekking op de bedrijfsactiviteiten van NV Afvalzorg Holding, niet zijnde de groepsmaatschappijen.

OVERIGE VORDERINGEN (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Rente	404	365
Dividendbelasting	3	378
Omzetbelasting	67	43
Vennootschapsbelasting	303	-
Totaal	778	786

In de overige vorderingen zijn geen bedragen begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

OVERLOPENDE ACTIVA (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Vooruitbetaalde bedragen	119	184
Nog te ontvangen bedragen	115	60
Totaal	234	244

In de overlopende activa zijn geen bedragen begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

B.II - LIQUIDE MIDDELEN (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Kasmiddelen	-	17
Rekening courant banken	2.801	2.261
Spaarrekeningen en andere kortlopende beleggingen	5.614	9.988
Totaal	8.415	12.266

De onder de liquide middelen opgenomen spaarrekeningen betreffen uitsluitend tegoeden die direct of vervroegd opvraagbaar zijn. De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

C.I - Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 70.000.000. Het is verdeeld in 350.000 aandelen, elk groot nominaal € 200.

Het geplaatste kapitaal bedraagt € 14.000.000 verdeeld in 70.000 aandelen van € 200 genummerd 1 tot en met 70.000.

De geplaatste aandelen zijn volgestort. Zowel het maatschappelijke als het geplaatste kapitaal is ten opzichte van voorgaand jaar ongewijzigd gebleven.

C.II - ALGEMENE RESERVE (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Saldo begin boekjaar	36.533	34.093
Bij: resultaat boekjaar	5.420	3.897
Af: dividend	-1.250	-1.250
Mutatie herwaarderingsreserve	-154	-207
Saldo einde boekjaar	40.549	36.533

C.III - HERWAARDERINGSRESERVE (in duizenden euro's)

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
Saldo begin boekjaar	495	288
Ongerealiseerde waardeverandering beleggingen	154	207
Saldo einde boekjaar	649	495

C.IV - Voorstel tot resultaatbestemming

De Algemene Vergadering wordt voorgesteld het resultaat na belastingen over 2018 als volgt te bestemmen: een bedrag van € 1.250.000 uit te keren als dividend en het resterende bedrag van € 9.988.000 toe te voegen aan de algemene reserves. Dit voorstel is nog niet in de balans verwerkt.

D - KORTLOPENDE SCHULDEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	348	1.486
Schulden aan deelnemingen	108.887	93.261
Schulden cumulatieve toegerekende waardeveranderingen beleggingen	-	20.645
Schulden aan overige verbonden partijen	25	5
Te betalen vennootschapsbelasting	-	529
Te betalen overige belastingen en premies sociale verzekeringen	656	618
Waarborgsommen	620	574
Overlopende passiva	1.872	2.976
Totaal	112.408	120.094

In 2018 zijn de cumulatieve toegerekende waardeveranderingen beleggingen volledig aan de vennootschappen Afvalzorg Deponie BV, Bodemzorg en BV Baggerzorg uitgekeerd. Hierdoor bedraagt het saldo van deze post per eind 2018 nihil. Vanuit de uitkering hebben deze vennootschappen € 15,2 miljoen aan de participatie in de beleggingsportefeuille toegevoegd. Dit verklaart de belangrijkste toename in de post schulden aan deelnemingen.

De schulden aan deelnemingen betreffen de schulden aan de groepsmaatschappijen Afvalzorg Bodemservice BV, Afvalzorg Deponie BV en BV Baggerzorg uit hoofde van hun inbreng in de beleggingsportefeuille (€ 85,0 miljoen) en overige schulden aan deelnemingen.

De schulden cumulatieve toegerekende waardeveranderingen beleggingen betreffen het totaal aan rendement dat toekomt aan de groepsmaatschappijen Afvalzorg Bodemservice BV, Afvalzorg Deponie BV en BV Baggerzorg op basis van hun participatie in de beleggingsportefeuille van NV Afvalzorg Holding. Het totaal aan rendement ziet op de gehele periode van participatie tot en met 2018. De toegerekende waardeveranderingen zijn als embedded derivaat te beschouwen, waarbij de vergoeding op de schuldposities afgeleid wordt van het gerealiseerde rendement op de beleggingsportefeuille.

TE BETALEN OVERIGE BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Loonheffingen	656	618
Totaal	656	618

OVERLOPENDE PASSIVA (in duizenden euro's)

	2018	2017
Vooruitontvangen bedragen	-	1.519
Vakantiegeld en -dagen	1.540	1.323
Accountants- en administratiekosten	106	40
Nog te betalen bedragen	226	94
Totaal	1.872	2.976

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Huurovereenkomst hoofdkantoor

NV Afvalzorg Holding huurt van Afvalzorg Deponie BV het gehele kantoorpand, bekend onder de naam "De Vouw", gelegen aan Nauerna 1, 1566 PB Assendelft, kadastraal bekend gemeente Assendelft, sectie G nummer 112, inclusief binnen- en buitenparkeerplaatsen.

Deze overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd, ingaande op 19 december 2005. De kosten bedroegen in 2018 € 634.810,-. De huursom wordt jaarlijks geïndexeerd met de CPI van het CBS.

Voor de overige niet uit de balans blijvende verplichtingen wordt verwezen naar pagina 69.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

E. BRUTOMARGE (in duizenden euro's)

	2018	2017
Verhuuropbrengsten	1.726	1.737
Overige bedrijfsopbrengsten	1.930	334
Opbrengsten	3.656	2.071
Directe kosten	-629	-604
Brutomarge	3.027	1.467

VERHUUROPBRENGSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Opbrengsten kavels De Liede	1.540	1.530
Opbrengsten kavels Overtoom	176	187
Overige huuropbrengsten	10	20
Totaal	1.726	1.737

OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Tennet compensatieregeling	384	307
Overige opbrengsten	1.546	27
Totaal	1.930	334

DIRECTE KOSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Locatielasten	335	323
Heffingen en belastingen	43	43
Onderhoud locaties	177	186
Verwerkingskosten	46	39
Monitoring- en analysekosten	28	13
Totaal	629	604

F.I - LONEN EN SALARISSEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Brutolonen en salarissen	7.374	6.723
Totaal	7.374	6.723

F.II - SOCIALE LASTEN EN PENSIOENLASTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Sociale lasten	761	690
Pensioenlasten	765	622
FUR/VUT-lasten	183	158
Totaal	1.709	1.470

F.III - AFSCHRIJVINGEN MATERIËLE VASTE ACTIVA (in duizenden euro's)

	2018	2017
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	52	52
Andere vaste bedrijfsmiddelen	211	155
Totaal afschrijvingen	263	207

F.IV - OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Bijkomende personeelskosten	455	346
Personeelskosten derden	142	105
Huisvestingskosten	817	814
Advieskosten	262	209
Accountantskosten	85	55
Advertentie- en PR-kosten	156	140
Algemene kosten	490	513
ICT-kosten	322	262
Vervoerskosten	189	171
Overige materiële kosten	86	124
	3.004	2.739
Doorbelaste dienstverlening groepsmaatschappijen	-3.748	-4.293
Doorbelaste detachering groepsmaatschappijen	-5.812	-5.297
Totaal	-6.556	-6.851

G. RENTEBATEN EN SOORTGELIJKE OPBRENGSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Leningen u/g personeel	2	2
Dividend uit zakelijke waarden	349	258
Rentebaten vastrentende waarden	606	488
Overig	-	2
Totaal	957	750

H. WAARDEVERANDERINGEN VAN VORDERINGEN DIE TOT DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA BEHOREN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Transactieresultaat (gerealiseerd)	-1.057	802
Koersresultaat (ongerealiseerd)	-372	2.920
Totaal	-1.429	3.722

De toegerekende waardeveranderingen beleggingen betreffen de rendementen die zijn toegerekend aan de groepsmaatschappijen Afvalzorg Bodemservice BV, Afvalzorg Deponie BV en BV Baggerzorg op basis van hun participatie in de beleggingsportefeuille van NV Afvalzorg Holding. Deze participatie komt tot uiting in de kortlopende schulden uit hoofde van de inbreng in de beleggingsportefeuille en de kortlopende schulden uit hoofde van de cumulatieve toegerekende waardeveranderingen van de beleggingen. De toegerekende waardeveranderingen zijn als embedded derivaat te beschouwen, waarbij de vergoeding op de schuldsposities afgeleid wordt van het gerealiseerde rendement op de beleggingsportefeuille.

I. RENTELASTEN EN SOORTGELIJKE KOSTEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Waarborgsommen	-54	-1
Toegerekende waardeveranderingen beleggingen	-	-3.403
Overig	-10	-21
Totaal	-64	-3.425

J. SPECIFICATIE BELASTINGEN (in duizenden euro's)

	2018	2017
Belastinglast boekjaar	74	-223
Mutatie latente belastingen	25	20
Totaal	99	-203

Ondertekening van de jaarrekening

Assendelft, 23 mei 2019

Directie
A.H. Krom (statutair bestuurder)

OVERIGE GEGEVENS

DIVIDENDBELEID

Conform artikel 20 van de statuten staat de winst ter beschikking van de algemene vergadering van aandeelhouders. Het dividendbeleid laat zich als volgt samenvatten:

Vast dividend

De onderneming keert jaarlijks een vast dividend uit, ongeacht het behaalde resultaat en ongeacht de gerealiseerde en de toekomstige cashflow van de onderneming. Indien het nettoresultaat gelijk of groter is dan het vast uit te keren dividend, wordt het vaste dividend als onderdeel van de winstbestemming uitgekeerd, het meerdere wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Indien het nettoresultaat negatief, of kleiner, is dan het vast uit te keren dividend wordt het vaste dividend respectievelijk geheel of gedeeltelijk ten laste van de algemene reserve gebracht.

Winstuitkeringen kunnen slechts plaatsvinden voorzover het eigen vermogen groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.

Het vaste dividend wordt vastgesteld op een bruto bedrag van € 1.250.000,--

Hardheidsclausule

Indien er een situatie ontstaat waarbij het vanuit bedrijfseconomisch perspectief onverantwoord is om dividend uit te keren kan de onderneming de algemene vergadering van aandeelhouders (gemotiveerd) verzoeken af te zien van het "vaste dividend".

Additioneel dividend (of variabel dividend)

Eenmaal per vier jaar, voor de eerste maal per 31 december 2018, wordt op basis van de financiële positie van NV Afvalzorg Holding bepaald of een additioneel dividend wenselijk is. Bij de bepaling van de financiële positie worden een aantal specifieke toetsingscriteria gehanteerd. Besluitvorming hieromtrent zal plaatsvinden in algemene vergadering van aandeelhouders in mei 2019.

Besluitvorming

De algemene vergadering van aandeelhouders besluit met inachtneming van de statutaire bepalingen omtrent de voorgestelde winstbestemming.

STRUCTUURREGIME

NV Afvalzorg Holding is een structuurvennootschap uit welke hoofde de regeling van toepassing is die is neergelegd in de artikelen 158-164 Boek 2 BW.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Algemene Vergadering van NV Afvalzorg Holding

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van NV Afvalzorg Holding (hierna 'de vennootschap') te Haarlem (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van

NV Afvalzorg Holding per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van NV Afvalzorg Holding zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de overige gegevens;
- het aanbiedingsbericht van de raad van commissarissen aan de aandeelhouders, profiel van de onderneming, samenstelling raad van commissarissen en directie; en
- bericht van de Raad van Commissarissen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alkmaar, 23 Mei 2019

KPMG Accountants N.V.
K.G.P. Tegel RA

AFVALZORG

COLOFON

Uitgave

NV Afvalzorg Holding

Afdeling BIAC/ICT

Postbus 2

1566 ZG Assendelft

Telefoon: 088 - 801 08 01

Fax: 088 - 801 08 08

E-mail: info@afvalzorg.nl

Internet: www.afvalzorg.nl

Vormgeving

NV Afvalzorg Holding

Afdeling BIAC/ICT

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

© 2018

AFVALZORG

